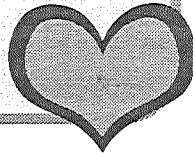


Piedalieties
vēstulju konkursā!

⇒ 11. lappusē.



«Novadnieka» balva iepriecina vienu no vecākajām lasītājām



● Riebiņu pagasta iedzīvotāja Tekla Rutkovska priecājas par «Novadnieka» gada abonentu izlozē iegūto jaunā mākslinieka Jāņa Plivdas gleznu, ko viņai dāvina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša.

Foto: M.Rukosujevs

Teklas Rutkovskas mājās Riebiņu pagasta Runcavniekos esam ieradusies ar patīkamu mērķi. 2003. gada «Novadnieka» abonentu izlozē Teklas kundze kļuva par gleznas īpašnieci. Jaunā mākslinieka Jāņa Plivdas glezna «Oktobris» kā Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja direktores Teklas Be-

kešas, mākslinieka un «Novadnieka» sadarbības rezultāts turpmāk priecēs Teklu Rutkovsku, lasītāju, kurai jau pēc diviem gadiem varēs svinēt deviņdesmit gadu jubileju. Viņa ir viena no vecākajām «Novadnieka» lasītājām. Par gleznu jūtas aizkustināta līdz sirds dziļumiem. Painteresējas par autoru, un, kad

atmiņā pārcilāti visi radu raksti un dzimtas saknes, secina, ka ar mākslinieku saista tāla radniecību. Par to Teklai Rutkovskai prieks vēl jo lielāks.

Tā ir sanācis, ka dzīve šo māju saimniecībai negaidītas dāvanas sniegusi maz. Viņa atceras, ka pērn «Novadnieka» lasītāju abonentu izlozē saņēmusi dāvanu – torti, ku-

ra bijusi garšīga un tuvāko radu pulciņā ar kafiju notiesāta.

Bet citādi, — viss nopelnīts smagi strādājot. Sākot no agras jaunības, kad viņa, viena no desmit bērnu pulciņā saviem vecākiem, pati pieļocīja bagātīgu pūru.

Turpinājums 5. lappusē

ZIŅAS

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs uzsācis pārbaudi Preiļu novada domē

Pēc iepazīšanās ar materiāliem par Valsts kontroles revīzijā Preiļu novada domē konstatētajiem pārkāpumiem («Novadnieka» 11. janvāra numurā) Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) pagājušajā nedēļā uzsāka pārbaudi Preiļu novada domē. KNAB sabiedrisko attiecību speciāliste Ilze Staškeviča informēja «Novadnieku», ka pašlaik uzsāka pārbaudei nepieciešamo materiālu vākšana gan Preiļu novada domē, gan akciju sabiedrībā «Preiļu siers», kuras akcionārs ir Preiļu novada domes priekšsēdētājs Jāzeps Šņepsts. Pārbaude turpināsies arī šonedēļ.

Rajonā turpinās pārbaude par autoceļu (ielu) fonda izlietojumu

Šonedēļ rajonā turpinās Latvijas Autoceļu direkcijas (LAD) iekšējā audita daļas speciālistu pārbaude par mērķdotācijas pašvaldību autoceļiem izlietošanas likumību, lietderību un pareizību. LAD iekšējā audita daļas vadītāja Māra Kalpaka «Novadnieku» informēja, ka pagājušajā nedēļā jau iepazīšies ar situāciju Preiļu rajona padomē, Vārkavas novadā un Jersikas pagastā. Otrdien auditori strādāja Preiļu novada domē. Tiek plānots tuvākajā laikā pārbaudīt mērķdotācijas līdzekļu izlietojumu arī Riebiņu, Rušonas un Aglonas pagastā, kā arī Līvānu novadā.

Līvānu novada domei šonedēļ jurgji

31. janvārī pulksten 17.00 Līvānu novada dome oficiāli atklās jauno administratīvo ēku Rīgas ielā 77, kur kādreiz atradās poliklīnika. Savukārt uz līdzšinējām domes telpām, remontu veicot par valsts investīciju līdzekļiem, pārcelsies bibliotēka, kas atradās avārijas stāvoklī esošā mājā. Tas arī bija galvenais iemesls domes pārvietošanai, skaidro pašvaldības vadītājs Andris Vaivods. Domes ēkā pilsētas centrā turpmāk strādās ne vien pašvaldības administrācija, bet arī Nodarbinātības valsts dienesta un militārā dienesta speciālisti, notārs, advokāts, kā arī Dzīvokļu un komunālā uzņēmuma norēķinu kase, kas līdz šim atradās Smilšu ielā. Pēc domes uzaicinājuma 31. janvārī novadu apmeklēs Romas katoļu baznīcas kardināls Jānis Pučjats, kurš pulksten 15.00 Līvānu ģimnāzijā tiksies ar skolēniem, pulksten 16.00 – ar Līvānu novada iedzīvotājiem, bet pulksten 17.00 piedalīsies administratīvās ēkas atklāšanā.

Pašvaldības protestē pret investīciju samazinājumu valsts budžetā

Vakar Latvijas Pašvaldību savienība (LPS) aicināja uz tikšanos pašvaldību vadītājus, lai saskaņotu viedokļus jautājumā par valsts investīcijām pašvaldībām 2003. gadam, informēja tikšanās dalībnieks, Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods. Sanāksmes darba kārtībā bija iekļauts jautājums par domstarpību un vienošanās protokola parakstīšanu un iesniegšanu Ministru kabinētam. LPS nepiekrīt investīciju samazinājumam pašvaldībām 2003. gada valsts budžetā un pieprasa tās saglabāt, pretējā gadījumā tas apturētu daudzus iesāktu projektu realizāciju. Līvānu novadā par valsts investīciju līdzekļiem šogad bija plānots pabeigt sporta zāles celtniecību un siltumtrašu rekonstrukciju.

LR Iepirkumu uzraudzības birojs konstatējis pārkāpumus Preiļu kultūras nama renovācijā

Preiļu novada domes opozīcijas deputāti no savienības «Latvijas ceļš» Ilmārs Meluškāns un Jānis Anspoks 22. janvārī saņēmuši atbildi no Latvijas Republikas Iepirkumu uzraudzības biroja vadītāja Andreja Tīkusa uz savu vēstuli par iespējamajiem pārkāpumiem Preiļu kultūras nama renovācijas gaitā.

Iepirkumu uzraudzības birojs ir saņēmis un izvērtējis Preiļu novada domes iesniegtos dokumentus par iepirkumiem, kas saistīti ar Preiļu kultūras nama renovāciju, un informē par rezultātiem.

Iepirkumu uzraudzības birojs konstatējis, ka ar Preiļu kultūras nama renovāciju saistītais darbs tika sadalīts trīs daļās. Par divām daļām: kultūras nama ēkas renovāciju un kultūras nama skatuves tehnoloģijas un apgaismošanas būvdarbiem tika veikti atklāti konkursi, kuru kopējā summa pārsniedz Ls 500 000. Abos konkursos uzvarēja SIA «LATA». Par trešo daļu – kultūras nama teritorijas labiekārtošanu –

tika izsludināta cenu aptauja, kurā uzvarēja SIA «Būvteks» (piedāvātā cena Ls 24 404,44).

Iepirkumu uzraudzības birojs uzskata, ka kultūras nama ēkas renovācijas iepirkuma veikšanai pareizāk būtu bijis izstrādāt vienotu tehnisko projektu, projektējot vienlaicīgi gan ēkas renovācijas darbus, gan skatuves tehnoloģisko iekārtu iebūvēšanu, gan teritorijas labiekārtošanu. Nepieciešamības gadījumā projektā varētu paredzēt, ka būvdarbi tiks veikti vairākās kārtās, noteikt katras kārtas darbu apjomus, paredzamās izmaksas, veikšanas secību. Saskaņā ar likuma «Par iepirkumu valsts un pašvaldību

vajadzībām» 11. panta pirmo daļu paredzamā līgumcena būvdarbiem ir attiecīgās būves vai tās atsevišķas ekspluatācijā nododamās kārtas paredzamā līgumcena. Tādējādi pasūtītājs – Preiļu novada dome – varētu veikt vienu kopēju iepirkumu procedūru par visu veicamo darbu apjomu vai izvēlēties paredzamajai līgumcena atbilstošu iepirkuma procedūru katrai tehniskajā projektā noteiktajai būvdarbu kārtībai. Tikai šāda būvdarbu iepirkuma sadalīšana daļās – ekspluatācijā nododamās kārtās saskaņā ar tehnisko projektu – atbilst likuma «Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām, Būvniecības likuma un Vispārīgo būvnoteikumu prasībām, kā arī labai un atzītai būvdarbu plānošanas un organizēšanas praksei.

Vienlaikus iepirkumu uzraudzības birojs konstatējis, ka minēto iepirkumu līgumcenas

ievērojami atšķiras no faktiski samaksātajām summām. Saskaņā ar Preiļu novada domes vēstulē sniegto informāciju par visām izmaiņām darbu apjomos sastādītas papildu vienošanās, kas apstiprinātas domē un nepārsniedz 10% no sākotnējās līguma summas. Diemžēl Preiļu novada dome nav ievērojusi likumā «Par iepirkumu valsts vai pašvaldību vajadzībām» noteikto prasību, ka papildu līgumus par neparedzētu būvdarbu veikšanu var noslēgt tikai piemērojot sarunu procedūru, kura likuma 28. pantā noteiktajā kārtībā saskaņota ar Iepirkumu uzraudzības biroju.

Iepirkumu uzraudzības birojs ir informējis par savu viedokli un konstatētajiem pārkāpumiem Preiļu novada domē un Kultūras ministriju, kā arī lūdzis Preiļu novada domi novērtēt amatpersonu atbildību par pieļautajiem likuma pārkāpumiem.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Latvija NATO piedāvā gaisa telpu

Gaisa telpa virs Latvijas patlaban ir vienīgais NATO intereses objekts, kas reāli izmantojams alianses vajadzībām. Bez tās starptautiskajiem standartiem atbilst vēl tikai Rīgas lidosta, ko var izmantot arī militāro lidmašīnu vajadzībām vai Latvijas speciālistu vienību nosūtīšanai uz misijas vietu. Latvija paziņojusi, ka ir gatava atļaut izmantot savu gaisa telpu iespējamajai ASV karadarbībai pret Irāku. Tas nenozīmē, ka pāri Latvijai lidos kaujas lidmašīnas, tomēr gaisa telpas izmantošana varētu būt rezerves variants militārajām transporta lidmašīnām, lai piegādātu ekipējumu vai nosūtītu cilvēkus uz bāzēm, kas atrodas tuvāk reģionam.

Sertifikātiem jāmirst

Ekonomikas ministrs Juris Lujāns ir pārliecināts, ka atlikušie lielle uzņēmumi simtprocentīgi jāprivatizē par naudu, tāpēc valdības saistības pret privatizācijas sertifikātu īpašniekiem liek meklēt alternatīvus sertifikātu izlietošanas variantus. «Ventspils naftas», «Latvijas krājbankas», «Lattelekom» privatizācija būtu daudz veiksmīgāka, ja valsts atlikušās akcijas pārdotu nedalītā paketē par naudu nevis sadalīti, daļu privatizējot par sertifikātiem, uzsvēra ministrs, piebilstot, ka viņš jau šobrīd ar prieku svinētu visu sertifikātu bēres. Pēc J.Lujāna domām privatizācijas sertifikātu derīguma termiņš vairs nav pagarināms, jo sertifikāti tiek izmantoti politiskās spēlēs, turklāt pašlaik sertifikātus varot iedalīt kompensācijas sertifikātos un korupcijas sertifikātos. Kā paredz likums, privatizācijas sertifikāti ir derīgi līdz šī gada beigām.

VID struktūra jādemokratizē

Finanšu ministrs Valdis Dombrovskis atzinis, ka Valsts ieņēmumu dienesta struktūra ir jāreorganizē, lai novērstu pārāk lielo varas koncentrāciju VID ģenerāldirektora rokās. Viņš norāda, ka tieši šī iemesla dēļ tiks izveidots jauns ģenerāldirektora vietnieka amats, kura pakļautībā tiks nodotas tādās nozīmīgas VID struktūrvienības kā Finanšu policijas pārvalde, Akcīzes preču pārvalde un Projekta ieviešanas vienības pārvalde, kas līdz šim bija pakļautas tieši VID ģenerāldirektoram. Ministrs skaidro, ka jaunais amats pastāvēs pārejas periodā, kamēr notiks VID modernizācijas process, kurā tiks nodalīta muiža kā paralēla struktūra VID. Patlaban ir radīta sistēma, ka muiža pakļauta VID reģionālo iestāžu vadītājiem, kas savukārt ir pakļauti VID ģenerāldirektoram. Finanšu ministrs V.Dombrovskis izteicis aizdomas, ka iepriekšējās valdības laikā ar pašreiz no amata atlaistā VID ģenerāldirektora Andreja Sončika starpniecību varas partijas īstenojušas savas intereses, BNS atzinis ministrs.

Šonedēļ slapjš sniegs

Šis nedēļas nogalē Latvijā varētu atsākt snigt, tiesa gan — nedaudz, prognozē sinoptiķi. Gaisa temperatūra nedēļas vidū naktī pazemināsies līdz -7, -12 grādiem, arī dienā būs zem nulles. Svētdien vējš iegriezīsies no ziemeļiem, un, pēc sinoptiķu teiktā, ziema turpināsies.

Ziņas sagatavoja
T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@apollo.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

PREIĻU NOVADA DOMĒ

Divas Preiļu novada domes ārkārtas sēdes vienā dienā

27. janvārī ar pusstundas intervālu tika sasauktas divas Preiļu novada domes ārkārtas sēdes.

Izmainija bāriņtiesas sastāvu

Deputāti apmierināja Maijas Paegles lūgumu un atbrīvoja viņu no bāriņtiesas priekšsēdētājas amata pienākumu pildīšanas. Turpmāk M.Paegle pildīs bāriņtiesas locekles uzdevumus. Par Preiļu novada bāriņtiesas priekšsēdētājas pienākumu izpildītāju tika iecelta Anna Erta. Nolemts izsludināt konkursu, lai atrastu jaunu bāriņtiesas priekšsēdētāju. Maija Paegles turpmāk strādās Preiļu novada domē par sabiedrisko attiecību speciālisti.

Par SIA «Preiļu saimnieks» kreditlīnijas palielināšanu

Saskaņā ar likuma «Par pašvaldībām» 28. pantu saukta Preiļu novada domes ārkārtas sēde par SIA «Preiļu saimnieks» kreditlīnijas palielināšanu pieprasīja domes deputāti Vladimirs Ivanovs, Vladimirs Haritonovs, Andrejs Zagorskis un Daina Pliča.

Deputāti piedāvāja ārkārtas sēdei lēmuma projektu, kas paredzēja atļaut SIA «Preiļu saimnieks» palielināt kreditlīnijas apjomu ākciju sabiedrībā «Baltijas Tranzītu banka» par 15 000 latu. Lēmuma projektā pievienotā

«Tādēļ, ka trūka naglas, pazuda pakavs, bez pakava paklupa zirgs, līdz ar viņu bojā gāja arī jātņieks... Un viss notika tikai aiz nevēribas pret vienu pakava naglu.»
B.Frankelins

SIA «Preiļu saimnieks» valdes sēdes protokola izrakstā norādīts iemesls, kāpēc kreditlīnijas palielināšana nepieciešama — «ņemot vērā neparedzētu apstākļu iestāšanos 2002./2003. gada ziemas periodā (gaisa temperatūras pazemināšanās), kā rezultātā krasi palielinājās dabas gāzes patēriņš un līdz ar to arī SIA «Preiļu saimnieks» izdevumi, kas saistīti ar siltumenerģijas piegādi patērētājiem».

Tika noraidīts deputāta Ilmāra Meluškāna priekšlikums lēmumprojektā norādīt, ka kredīta palielinājums domāts kurināmā apmaksai, jo kreditlīnija a/s «Baltijas Tranzītu banka» pagājušā gada decembrī tika atvērta pavisam citiem nolūkiem. Deputātu

balsojums bija sekojošs: Jāzeps Šņepsts — par, Andrejs Zagorskis — par, Daina Pliča — par, Ilmārs Meluškāns — pret, Vladimirs Ivanovs — par, Vladimirs Haritonovs — par, Zinaida Vilcāne — par.

Pēc Preiļu novada domes ārkārtas sēžu materiāliem sagatavoja L.Kirillova

Redakcijas piezīme. SIA «Preiļu saimnieks» kreditlīniju a/s «Baltijas Tranzītu banka» atvēra pēc tam, kad domnieki 5. decembrī ārkārtas sēdē piekrita SIA lūgumam ņemt kredītu 40 000 latu apmērā viesnīcas ēkas remonta turpinājumam. Toreiz deputāti piekrita arī viesnīcas ēkas iekāršanai pirms kredīta (tas jāatdod piecu gadu laikā) noformēšanas.

VIEDOKLIS

Slidotava un auksta duša Preiļu centrā

Paldies Dievam, ka mums nav ne zemestrīču, ne taifūnu, kā citur pasaulē. Citādi mēs būtu beigti un pagalam, jo netiekam galā pat ar savām tradicionālajām un gadu gadiem pierastajām stihiskajām nelaimēm. Viena no tādām stihijām, bez šaubām, ir Latvijas ziema, kas nāk ar biežiem atkušņiem, slapjdraņķi un ledu. Tādās reizēs mēs, kājāmgājēji, pārvēršamies par ātr un daiļslidotājiem, lai katrs savā veidā apkārtējiem rādītu priekšrocības, kas visiem beidzas vienādi — ar kritienu un sāpēm. Pēdējā laikā šādas ainas pietiekami esam saskatījušies arī Preiļu centrā, dzīvojamā namu masīvos un uz apledojušajiem lauku ceļiem.

Gājēji pārvietojas kā akrobāti

Vietumis pa ielām tikpat kā nav iespējams paiet, jo ietves klāj nenokusušā ledus kārtā, bet virs tā sakrājies ūdens. Ejoj cilvēki nepātraukti skatās uz leju — kur spert soli, lai nepakristu vai nepiesmeltu ar ūdeni apavus, jo slapjums bieži ir līdz potītēm. Māmiņas, vedot ratiņos savus mazuļus uz bērnudārzu, laipo pāri pelkēm un atkusušajiem sniega vaļņiem, vietumis brauc pa ietvi, citur met likumu pelķei jau pa ielas braucamo daļu. Jābūt žonglēšanas virtuozam, lai šādā situācija nenokristu vai ar bērnu nenokļūtu zem garāmbraucošo mašīnu riteņiem. Īpaša veiklība un drosme

vajadzīga, ejot pa trotuāru Brīvības ielas sākumā. Ietves bruģis ir tik slidens, ka gājēji nemaz neuzdrošinās uz tā kāju spert, bet, riskējot ar savu drošību, dodas pa brauktuvi. Tā vien liekas, ka jebkuras runas un jautājumus par šo ielas posmu Preiļu novada domes speciālisti un atbildīgie dienesti uzver kā personīgus apvainojumus, jo vairākus gadus nekādās sarunās neieļaužas, sak, ja reiz bruģis uzlikts, tad par to arī jābūt pateicīgiem. Ak, slidens! Nu tad esiet uzmanīgāki!

Sētnieki dara, ko var

SIA «Preiļu saimnieks» komunālās nodaļas vadītājs **Antons Krišāns** uzskata, ka sētnieki pašlaik dara, ko var. Smiltis ietvju kaisīšanai rudenī tika sagatavotas pietiekamā daudzumā, tās arī tiek kaisītas. Taču kūstošais sniegs un lietus tās drīz vien noskalos un iešana pa ledu atkal kļūst bīstama.

Problēmas rada arī tas apstāklis, ka visu ietvju uzturēšanai pienācīgā kārtībā nepietiek finansējuma. Atbilstoši likumam pašvaldības komunālajam dienestam jātīra ietves arī ielās, uz kurām ir daudz privātmāju. Pērn tās sakopt palīdzēja sabiedrisko pagaidu darbu veicēji, kuri tādā veidā atstrādāja domes piešķirto sociālo pabalstu, taču šogad strādnieku ir mazāk, atzina A.Krišāns. Viņš arī prognozēja, ka šī gada budžetā finansējums komunālās saimniecības vajadzībām, ie-

spējams, būšot mazāks. Preiļu novada domes izpilddirektors **Pēteris Kotāns** gan izteica cerību, ka līdzekļi pilsētas apzaļmošanai un kopšanai budžetā tiksot plānoti pagājušā gada līmenī vai pat vairāk, taču pat aptuvenus skaitļus nosaukt nevarēja. Šī gada janvārim atvēlētā summa esot 1/12 no pērnā gada budžetā iedalītās naudas.

Neuzmanīgajiem — auksta duša

Vairākās Preiļu ielās uz brauktuves izveidojušās pelķes, kas līdzinās maziem diķiņiem. Ko lai dara, ja rensteles aizsalušas un kūstošajam snigam nav kur likties... Tēnu nāk prātā janvāra sākumā notikuši saruna ar jau minēto Preiļu novada domes izpilddirektoru Pēteri Kotānu. Toreiz viņam jautāju, vai no pilsētas tiks izvests sniegs, kas no brauktuves bija sastumts ielu malās pamatīgos vaļņos. Kotāna kungs skaidroja, ka sniega savācējmašīna strādājot vienīgi pilsētas centrā, bet ielās brauktuves platums esot pietiekams un sniegs vēl netraucējot autotransporta kustību.

Tiesa, kas tiesa, mašīnām sniegs šoziem netraucēja, tāpēc sastumtie vaļņi palika ielas malā un pamazām sasala, ar ledu vāku nosedzot notekūdeņu kanalizācijas rensteles. Tagad, kad iestājies atkusnis, ūdens krājas pelķēs uz brauktuves. Viens tāds vidēju izmēru diķītis izveidojies arī iepretimājai Brīvības

ielā 8, otrs — turpat netālu, Brīvības ielā 14 iepretī «Novadnieka» redakcijas ēkai. Ne viens vien aizdomājies gājējs saņemt aukstu ūdens šalti, kas milzīgā strūklakā šļācas no garāmbraucošo automašīnu riteņiem. Diemžēl reti kurš autovadītājs piebremzē pirms pelķes, lielākā daļa, nesamazinot ātrumu, aiztraucas tālāk. Bet nelaimīgie gājēji var tikai klusībā nolamāties un doties žāvēt slāpās drēbes. Izrādās, ka pat ceļu policija šādus nekaunīgus autovadītājus sodīt nevar.

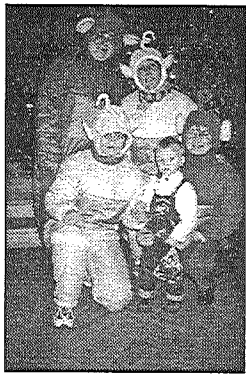
Slideno ietvju un ielu dēļ — smagas traumas

Var, protams, runāt par nepietiekamu finansējumu, par to, ka lietus noskalos uzkaisītās smiltis, var cerēt, ka tūlīt tūlīt nāks pavasaris un saule ledu izkausēs. Tikai no tā nav nekāda labuma, jo cilvēki iet un krit uz siidenajām ietvēm šodien. Preiļu slimnīcā uzziņāju, ka ik dienas slimnīcas uzņemšanas nodaļā un pie ķirurgiem poliklīnikā griežas vidēji pieci pacienti. Visbiežāk ārsti konstatē kritienu radītas nopietnas traumas — potīšu lūzumus, pleca kaula, spieķa kaula lūzumus, kā arī plaukstu un cēlgala lūzumus un brūces galvā.

Ko lai saka noslēgumā? Nezinu. Un vai maz ir vērts, jo Preiļu novada domes vadībai saimniecisku lietu sakārtošanai pilsētā laika nav. Vismaz pēdējā pusotra gada laikā — noteikti.

L.Kirillova

TREŠDIENAS INTERVIJA



AIJA USĀNE kopš šī gada 1. janvāra vada Livānu novada Rožupes pagasta pārvaldi. Oficiālais viņas amats nosaukums ir Livānu novada izpilddirektora vietniece sociālajos, kultūras un izglītības jautājumos. Šo jomu viņa pārzina vislabāk, jo 25 gadus aizvadījusi izglītībā, būdama gan skolotāja Rožupes pamatskolā, gan pagasta bērnudārza vadītāja. Pēdējos trīs gadus Aija bijusi atbildīga par kultūras dzīvi Rožupes pagastā, un nu uzdrīkstējies sākt ko jaunu. Ik pa laikam mainīt ierasto dzīves kārtību – tas atbilst Aijas raksturam.

● Iepriekšējā darbā kultūras namā ļoti svarīgs bija atsaucīgu cilvēku atbalsts. Pokemonu «ādā» mazajiem par prieku iejūtušās Aija Usāne (otrajā rindā no labās), viņai līdzās vakara (maiņu) vidusskolas direktore Ilze Vanaga, Rožupes bibliotēkas vadītāja Maija Jasinska (pirmajā rindā no labās) un Rožupes pamatskolas direktores vietniece Inga Kūkusiņa.

Man patīk būt mainībā

– Ar kādām domām un iecerēm esat ķērusies pie jauno pienākumu pildīšanas?

– Gribētu palīdzēt tādu problēmu risināšanā, kas līdz šim ir stāvējušas uz vietas. Novadā ir aktīva kultūras dzīve, tādēļ, cik vien būs manos spēkos, gribētu piedalīties tās atbalstīšanā un sakārtošanā. Ir dzirdēti pārmetumi, ka maz tiek domāts par jauniešu izklaides un kultūras pasākumiem, tomēr gribu teikt, ka arī pašiem jaunajiem jābūt aktīvākiem, jo uz paplātes neviens neko nepienesīs. Ir jāsāk dialogs un jāizzina viņu vēlmes. Skolu jaunatne ir nodarbināta, bet pastāv jau vēl arī tā jaunatnes daļa, kas vairs skolā nemācās, bet jau strādā. Viņiem varētu tikt organizēti, piemēram, interesu klubīni. Šos jautājumus risināsim kopā ar kultūras centra, bērnu un jauniešu centra, vakara (maiņu) vidusskolas speciālistiem.

Šobrīd apkopēju informāciju par skolu un kultūras iestāžu pasākumu plāniem. Novadā trūkst vienotas kultūrpolitikas, katrs darbojas pats par sevi, bet informācija par to, kādi kultūras pasākumi notiek novadā kopumā, pie cilvēkiem bieži nemaz nenonāk. Kopš šī gada kultūras nami darbojas kā centra filiāles, tādēļ ceru, ka situācija mainīsies, un iedzīvotāji būs ieguvēji.

– Jums jāpārzina arī sociālās problēmas.

– Līdz vienota budžeta izveidošanai novadā sociālo palīdzību katrs pagasts vairāk vai mazāk regulēja, piemērojot savām iespējām. Rožupē un Turkos ir atšķirīgs iedzīvotāju skaits, atšķirīgas ir arī budžeta iespējas un attālumus līdz pagasta centram, savukārt pilsētā sociālās prioritātes ir citādākas nekā pagastos. Katram ir izveidojušas savas iestrādes, tādēļ negribētos tās nojaukt.

Esmu gatava uz klausīt gan pilsetas, gan lauku iedzīvotājus, lai ar sociālā dienesta atbalstu palīdzētu risināt viņu problēmas. Zinu, piemēram, kādu rožupiešu ģimeni ar bērniem, kas pārcēlusies uz Livāniem un iemitinājusies vienā no neapkurinātajām daudzdzīvokļu mājām. Vai tas ir risinājums?

– Izpilddirektora vietnieki novadā ir divi: Aivars Smelcers vada Turku pagasta pārvaldi, bet jūs – Rožupes. Kurās jomās un ko konkrēti Rožupē vajadzētu izdarīt?

– Beidzot jāatrisina dzeramā ūdens jautājums, kas jau vairākus gadus ir viena no lielākajām problēmām. Dzeramajā ūdenī ir pārāk augsts dzelzs saturs, ūdensapgādes sistēma ir novecojusi, tā jāmaina. Iedzīvotāji joprojām dzer šo ūdeni, pagājušā gada nogalē tika veikta hlorēšana un dezinfekcija, taču ir vajadzīgs ieguldīt līdzekļus atdzīvot. Šogad to darīs, darbi sāksies jau pavasarī.

Man ir mērķis nopietnāk ķerties pie pagasta sakopšanas, jo ziemā ne tikai pilsētā ir piegružota ar atkritumiem, tā pati prob-

lēma ir arī laukos. Katrā ziņā esmu gatava uz klausīt pagasta iedzīvotāju ierosinājumus. Pirmdienās vienmēr esmu sastopama Rožupes pagasta pārvaldē.

– Ir pagājuši trīs gadi, kopš izveidots Livānu novads. Vai toreiz, būdama deputāte, nešaubi jāties par pašvaldību apvienošanās lietderību? Kādus ieguvumus un zaudējumus, jūsuprāt, tā nesusi?

– Strādājot kopā vienā pašvaldībā, daudz vairāk esmu uzzinājuši viens par otru. Svarīga ir katras atsevišķas pašvaldības pieredze. Ja Rožupē jārisina kāda problēma, ar ko lieliski tikuši galā Turkos, zinām, ka viņi neliegs savu padomu. Ja organizējam kultūras pasākumu Livānos, varam rēķināties ar Rožupes un Turku kultūras darbinieku palīdzību. Pozitīvi, manuprāt, ir tas, ka pašvaldības vadītājs Andris Vaivods spēj izvirzīt un formulēt konkrētus mērķus un noteiktā termiņā veicamos uzdevumus. Tas disciplinē pašvaldības darbiniekus. Tas gan nav mans nopelns, bet jūtami uzlabojusies situācija pasažieru pārvadāšanā, ir atklāti jauni autobusu maršruti, Rožupē iegādāts autobuss, šobrīd tiek risināts jautājums par piecgadīgo un sešgadīgo skolēnu nokļūšanu skolā no Stikāniem un Gercāniem.

Protams, sākumā bija šaubas, vai lauku cilvēks kaut ko no šīs apvienošanās ar pilsētu nezaudēs. Atzišos, tolaik bija daudz neskaidrību, likās, kā tas būs, ja visas formalitātes vajadzēs kārtot Livānos. Taču tā jau nav. Tagad pēc veiktās administratīvās reorganizācijas Rožupē un Turkos vairs nav atsevišķas grāmatvedības, bet šīs izmaiņas skar amatpersonas ne iedzīvotājus, viņi tāpat kā agrāk, piemēram, vajadzīgo izziņu var saņemt pagastā. Protams, zināmas lietas, piemēram, jaundzimušo reģistrācija jākārt Livānos.

– Rožupē jūs pazīst arī kā biologijas un ķīmijas skolotāju, kā kultūras nama vadītāju, savulaik vadījāt arī bērnudārzu. Milat dzīvē ik pa laikam kaut ko mainīt, mest sev izaicinājumu?

– Pēc horoskopa esmu Skorpions. Man šķiet, ka darbus ik pa laikam der pamaņīt. Vārbut ne ieņemamos amatus, bet veicamos darbus noteikti. Tas mudina uz pašizaugsmi, jo ar laiku cilvēks «iesūno», sāk aprūkt jaunu ideju. Mainīt kaut ko ir zināms izaicinājums, — vai tikšu galā?

Startējot uz pašreizējo amatu, sapratu, ka tik daudz laika kā līdz šim skolai vairs veltīt nevarēšu. Tomēr pilnībā atteikties no pedagogijas negribu, tā ir mana pamatspecialitāte. Man patīk darbs skolā, īpaši ar vecāko klašu skolēniem, kas nāk ar savām idejām un savu vērtējumu. Skolēni – tā arī ir dzīva saikne ar sabiedrību.

Patiesībā visi amati, ko esmu veikusi, ir bijuši sirdij tuvi un mīļi. Desmit gadus biju Rožupes bērnudārza vadītāja, pēdējos trīs gadus paralēli darbam skolā vadīju



● Skolotāju dinastijas turpinātāji – (no kreisās) Aida, Aija, Anda un Aldis tēva astoņdesmit gadu jubilejas svinībās.

kultūras namu.

– Vai tagad nesāp sirds, skatoties uz kādreizējā bērnudārza drupām?

– Protams, ka sāp. Tur bija tik daudz darba ielikts, apkārtnē sākārtota. Bērnudārzu vadīju no 1981. līdz 1991. gadam. Tolaik pagastā bija ļoti daudz ģimeņu ar bērniem, mūsu diennakts bērnudārzu apmeklēja 120 mazuļi. Diemžēl laiki mainījās, bija periods, kad valsts vecākiem maksāja lielos pabalstus un bērnudārzi kļuva arvien tukšāki. Arī Rožupē. Šobrīd pamazām atgriežamies atpakaļ, piecgadnieku un sešgadnieku apmācība pagastos tādi mini bērnudārzi vien ir.

– Rožupe, šķiet, nav jūsu dzimtā puse?

– Esmu no otra Daugavas krasta – Dignājas. Uz Preiļu rajonu atnācu 1977. gadā kopā ar brāli, kurš kā fizikas un matemātikas skolotājs sāka strādāt Silajānos, bet es – Rožupē. Pēc gada apprecējos, vīrs Pēteris ir rožupietis. Augstāko izglītību ieguvu Daugavpils universitātē.

Nāku no īstas skolotāju dinastijas. Vecākiem, kas strādāja par skolotājiem Dignājā, — Antonijai un Adamam — esam četri bērni un visi skolotāji. Abas ar vecāko māsu Andu ejam mammas pēdās — pasniedzam bioloģiju un ķīmiju, jaunākā māsa Aida vairāk sekojusi tētim, saistot savu dzīvi ar mūziku, jo arī tētis bija dziedātājs, fizikultūras un darbmācības skolotājs, daudzu koru vadītājs, sportists. Savukārt brālis Aldis tagad ir fizikas un matemātikas skolotājs Aizkrauklē. Arī dziedāšanu esam mantojuši no vecākiem: brālis ir ansambļa «Kodols» dalībnieks Aizkrauklē, bet abas māsas dzied ansambli «Daugavas vāravas», savukārt es — vokālajā ansambli.

– Tad jau kopā sanākšanas reizēs jums ir par ko parunāt un padziedāt.

– Mūsu bērni jau smejas, ka radu saietos nevarot dzirdēt neko citu, kā vien runas par izglītības



● Usānu ģimene 2003. gada janvārī: no kreisās Pēteris un Aija, Aiga ar mēnesi veco Gabriēlu klēpi un Matiss. Otrajā rindā no kreisās Reinis un Kalvis. Foto no A.Usānes albuma

jautājumiem un skolu problēmām.

– Arī jums pašai ir kulpa ģimene – esat triju dēlu māmiņa un piedevām vēl vecmāmiņa diviem mazbērniem. Kā jūtaties šajā statusā?

– No vienas puses būt dēlu mammai ir ļoti viegli — saimniecības jautājumos vīrieši ir tie, kas iznes lielāko pienākumu daļu uz saviem pleciem, un es pār to varu neraizēties. Savos lielajos dēlos apbrīnoju spēju pašiem uzņemties atbildību gan par sevi, gan saviem līdzcilvēkiem. Vecākais dēls Matiss ir 25 gadus vecs, nodarbojas ar amatniecību, gatavo mēbeles, un nesen ar sieviņu Aigu mums uzdāvināja mazmeitiņu Gabriēlu, kurai pašlaik ir viens mēnesis. Savukārt vidējam dēlam Kalvim ir dēliņš Ralfs. Mums ar vīru Pēteri nu palicis pastarītis — Reinis, kurš mācās 9. klasē. Viņu interesē vēsture, dēls daudz lasa grāmatas, saista militārās lietas — viņš darbojas jaunsargos, kā arī mazpulku organizācijā.

– Kādas rakstura īpašības visaugstāk vērtējat cilvēkos?

– Tā varētu būt gan atklātība, gan noteiktība. Lai varu pajauties

uz cilvēku, ka viņš nepievils. To cenšos ievērot arī pati. Uzticos saviem darbiniekiem un uzskatu, ka viņu darba apstākļi nedrīkst kļūt sliktāki. Man rūp, lai apkārtējie justos labi. Cilvēkos nepatīk neizlēmība, taču es saprotu arī to, ka visi nevar būt vienlīdz izdarīgi un aktīvi.

– Kā pēc grūtas darba dienas iepriecināt pati sevi?

– Sevis iepriecināšanai ir jāatrod laiks tāpat kā jebkuram darbam. Kaut vai, aizbraucot uz pilsētu un apmeklējot frizieri. Man ļoti patīk ziedēt. Mājās priecē daudzie istabas augi, arī dārza puķes. Darbojos Rožupes sieviešu klubīnā. Tas dod zināmu atslodzi. Jau divus gadus pēc kārtas braucam ciemos viena pie otras, lai aplūkotu, kā katrai izdevies uzpost savas mājas apkārtni. Šādi braucieni ir ļoti vajadzīgi gan tādēļ, ka dod iespēju gūt jaunas idejas, gan tādēļ, ka disciplinē. Dzīvojot attālak no centra, bieži nepievēršam vajadzīgo uzmanību skaistumam savā sētā. Taču, gaidot viesus, gribas sakārtot pagalmu, uzdiedināt kādu interesantu puķi vai iestādīt savdabīgu augu, kāds nebūs citām.

G.Kraukle

AKTUĀLA INFORMĀCIJA

Tiek īstenota Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programma

Zemkopības ministrija izstrādājusi Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programmu (NUAP). Paredzams, ka NUAP kļūs par vienu no izstrādājamās vidēja termiņa Lauku attīstības programmas finansiālā atbalsta apakšprogrammām. Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programmas izstrādes pamatojums – tūlītēja to problēmu risināšana, kas saistītas ar lauku ekonomiskās apdzīvotības saglabāšanu un vides attīstību, radot laukos ar nelauksaimniecisko ražošanu nesaistītas nodarbinātības iespējas, ienākumu avotus un paaugstinot lauku iedzīvotāju labklājību.

Programmas īstenošana jau sākusies. Šajā sakarā Latgales Attīstības aģentūra noslēgusi līgumu ar Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas galveno speciālistu **Irēnu Šaiteri** (tāl. 53-22235) un Preiļu rajona lauksaimniecības konsultāciju biroja speciālistu **Ivetu Vaivodu** (mob. tāl. 9153831), kuras sniegs konsultācijas par programmas īstenošanas jautājumiem.

NUAP mērķi un plānotie rezultāti

Programmas mērķis ir ekonomiskās attīstības veicināšana laukos, atbalstot nelauksaimniecisko uzņēmējdarbību, uzlabojot infrastruktūru, pilnveidojot lauku ainavu atbilstoši uzņēmējdarbības vajadzībām un ievērojot vides aizsardzības prasības.

NUAP paredzēta iespēja saņemt finansiālu atbalstu nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstīšanai laukos, tādējādi sekmējot lauku iedzīvotāju nodarbinātības problēmu risināšanu un ienākumu paaugstināšanu, kā arī sekmēt lauku iedzīvotāju iniciatīvas veidošanos un

aktivizēšanos, lai veicinātu ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju iesaistīšanos uzņēmējdarbībā laukos.

Ja programma tiks veiksmīgi īstenota, bezdarbnieku skaits laukos samazināsies par 9%, ienākumu līmenis vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli papildus pieaugs par 2%, bet 0,3% no kopējā pašapgādes saimniecību skaita pārorientēsies uz komerciālo darbību. Programmas darbības laikā varētu tikt īstenoti 1500 projekti, radītas no jauna vai saglabātas esošās 3000 darba vietas, radīti 330 jauni ar lauksaimniecisko ražošanu nesaistīti uzņēmumi.

Galvenie uzdevumi programmas rezultātu sasniegšanai

Viens no galvenajiem NUAP uzdevumiem ir ar lauksaimniecisko ražošanu nesaistītas uzņēmējdarbības attīstība lauku teritorijā un iedzīvotāju ienākumu gūšanas iespēju vairošana šādos darbības veidos: rūpniecība; sadzīves, tūrisma, atpūtas un citi pakalpojumi, būvniecība; amatniecība, ar programmnodrošinājuma un da-

Iesaka jaunu kritēriju subsīdiju saņemšanai

Latvijas Zemnieku federācija (LZF) iesniegusi priekšlikumu Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomē (LOSP) iekļaut subsīdiju nolikumā kritēriju, ka, saņemot valsts subsīdijas, jāņem vērā zemnieka piederība kādai no lauksaimnieku organizācijām. Ierosināts, ka valsts subsīdijas 100% apmērā varētu saņemt tie zemnieki, kas ir kādas lauksaimniecības organizācijas biedri, savukārt tiem, kuri nav, subsīdijas jāsamazina par 50%. Šāds lēmums pamatots ar to, ka pēdējo gadu laikā Zemkopības ministrija arvien vairāk pienākumu deleģē sabiedriskajām organizācijām. Bet šī darba rezultātā iegūtos labumus, piemēram, sausuma izraisīto zaudējumu kompensāciju, zemes iegādes kredīšanas programmas ietvaros iekonomētos līdzekļus, valsts subsīdijas saņem itin visi zemnieki.

G.Kraukle

tortehnikas komplektāciju saistīta uzņēmējdarbība; akvakultūra; medicīna. Tikš atbalstītas tādas aktivitātes kā ar lauksaimniecisko ražošanu nesaistītas saimnieciskās darbības attīstīšana lauku saimniecībā, naturālās saimniecības pārorientēšana uz komerciālu un ar lauksaimniecisko ražošanu nesaistītu uzņēmējdarbību, ar nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstību saistītas ainavas uzlabošana un citas.

Uz atbalsta saņemšanu var pretendēt uzņēmēji – gan juridiskas, gan fiziskas personas –, kas ir LR pilsoņi vai pastāvīgie iedzīvotāji. Jāzina, ka atbalsta saņēmējam, ja tas ir juridiska persona, vismaz 51% pamatkapitāla jāpieder LR pilsoņiem vai pastāvīgajiem iedzīvotājiem.

Programma paredz sekojošus atbalsta veidus – kredītu no VAS «Latvijas hipotēku un zemes banka» projekta finansēšanai, kredītgantijas no Lauku attīstības fonda, atbalsta maksājumu (grantus) pēc projekta īstenošanas, kā arī speciālistu konsultācijas un palīdzību projektu izstrādē un īstenošanā.

Kredīta apjoms programmas ietvaros netiek ierobežots. Kredītgantijas var tikt piešķirtas līdz 70% no aizdevuma saņemšanai nepieciešamā nodrošinājuma. Atbalsta maksājumi jeb granti var tikt piešķirti 30% apmērā no projekta attaisnotajiem izdevumiem. Ja projekta īstenošana juridiskā adrese ir mērķa teritorijā, atbalsta maksājums tiek palielināts par

10% no attaisnoto izdevumu summas. Arī tajā gadījumā, ka projekts tiek īstenots īpaši atbalstāmā reģiona lauku teritorijā vai Latvijas pierobežas lauku teritorijā, atbalsta maksājums tiek palielināts par 10%. Kopumā atbalsta maksājums vienam saņēmējam nedrīkst pārsniegt Ls 10 000.

Kas ir attaisnoti izdevumi atbalsta maksājuma saņemšanai

Par attaisnotiem izdevumiem atbalsta maksājumu saņemšanai tiek uzskatīti:

- ✓ jaunu pamatlīdzekļu un dzīvnieku pirkšana;
- ✓ jaunu būvniecības materiālu iegāde;
- ✓ būvniecības/rekonstrukcijas/labiekārtošanas izmaksas, pamatojoties uz līgumiem ar trešajām personām, kas atbildīgas par darbu veikšanu;
- ✓ to ēku un būvju nojaukšanas izmaksas, kuras tiešā veidā saistītas ar projektu sagatavošanu un īstenošanu, ir attaisnojamas līdz 30% no kopējās attaisnoto izdevumu summas, u.c.

Atbalsta maksājumu var saņemt tikai par izdevumiem, kas radušies pēc programmas apstiprināšanas MK. Visiem izdevumiem jābūt apstiprinātiem ar attaisnojuma dokumentiem.

Projektos, kuriem tiks piešķirts atbalsta maksājums jeb grants, atbalsta saņēmējam jāapņemas triju gadu laikā sasniegt biznesa plānā paredzētos rezultātus, kā arī to, ka objektu triju gadu laikā ne-

pārdos, nedāvinās, kā arī nesamazinās ražošanas apjomu vai ražotni nepārvietos uz citu administratīvo teritoriju.

Valsts atbalsta īstenošanas kārtība

Lai saņemtu kredītu, projekta īstenošana iesniedz pieteikumu kredīta saņemšanai Hipotēku bankā. Projekta pieteikumam jāatbilst bankas prasībām, kas arī izvērtēs tā atbilstību Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstības programmas nosacījumiem.

Lauku attīstības fonds garantē programmas ietvaros izsniegtos kredītus gadījumā, ja kredīta ņēmējam trūkst kredīta nodrošinājuma. Gatantijas apjoms nepārsniedz 70% no kredīta saņemšanai nepieciešamā nodrošinājuma.

Lai saņemtu atbalsta maksājumu, potenciālais pretendents jau pirms konkrētā projekta uzsākšanas iesniedz Hipotēku bankā VID izziņu par nodokļu nomaksu, dokumentus, kas sniedz informāciju par atbalsta saņēmēju un tā finansiālo stāvokli, atbalstāmo projektu un apliecina ar projekta realizāciju saistīto izdevumu samaksu.

Pretendenti, kuri nav pievienotās vērtības nodokļa maksātāji, atbalsta maksājuma apjoms tiek piešķirts un izmaksāts ar PVN. Pretendenti, kuri ir PVN maksātāji, atbalsta maksājuma apjoms tiek piešķirts un izmaksāts bez PVN.

Sagatavoja L.Kirillo

Vai no lauksaimniekiem kļūsim par ainavas veidotājiem?

— Neskatoties uz to, ka piena cena ES ir vilinoša, daudzi no tiem, kas sēžat zālē, pēc 2005. gada ar lauksaimniecību vairs nenodarbosieties. Katrs otrs no jums strādās citur, jo visi nebūsim tik konkurētspējīgi, lai izturētu ES spiedienu, — tā vairāk kā simts sabraukušajiem rajona zemniekiem pirmajā seminārā par Eiropas Savienību sacīja Zemkopības ministrijas (ZM) valsts sekretāra vietnieks Aivars Lapiņš.

Pirmo semināru lekciju ciklā par Eiropas Savienību rīkoja Preiļu lauksaimniecības centrs, un tā mērķis bija pēc iespējas plašāku zemnieku loku iepazīstināt ar ieguvumiem un zaudējumiem, kas skars lauku iedzīvotājus pēc iestāšanās ES. Savukārt ZM valsts sekretāre Laimdota Straujuma zemniekiem stāstīja par šī gada subsīdiju projektu.

Subsīdijas par slaucamām govīm šogad varēs saņemt arī vienas govys īpašnieks, savukārt hektārmaksājums — par katru apseoto hektāru. Par katru govī, ja vien tā būs pārraudzībā, valsts maksās 66 latus gadā, par katru sējumu hektāru — 16,5 latus (sertificēta sēkla) vai 8 latus (nesertificēta sēkla). Zemnieki pauda noraidījumu nolikuma projektā ietvertajai prasībai, ka, lai saņemtu subsīdijas, govīm jābūt pārraudzībā jau no 2002. gada 1. oktobra, jo šī

prasība lielai daļai liegs saņemt subsīdijas un saņēmēju loks būtiski nepalielināsies, kā tika solīts iepriekš. Valsts sekretārei tika iesniegts lūgums par pārraudzības uzsākšanas atskaites punktu ņemt 2003. gada 1. janvāri. Zemnieki vaicāja, kas izlemj, no cik govīm maksās subsīdijas, un vai nebūtu godīgāk aptaujāt vismaz viena rajona visu zemnieku viedokli šajā jautājumā. Šādus politiskus lēmumus pieņem ministrs, taču, ja rajona zemnieki var vienoties par konkrētu nostāju šajos jautājumos, to var darīt zināmu ministrijā, pauda valsts sekretāre.

Tiešo maksājumu par sējplātibām saņēmējiem obligāta būs visas pārdotās produkcijas deklarēšana. Tomēr L.Straujuma atzina, ka tie, kas graudus izmanto savā saimniecībā, tos varēs arī nedeklarēt.

Jaunums būs atbalsts lauksaimniecības prasību saimniecībām jeb

tiem zemniekiem, kas savā saimniecībā ņems praksē studentus no lauksaimniecības skolām. Par vienu praktikantu nedēļā valsts maksās 15 latus. Taču zemnieki uzreiz jautāja, kas segs studenta apdrošināšanas izdevumus, jo iepriekš tas bija jādara darba devējam — šajā gadījumā — zemniekam.

Sarunās aktualizējās jautājums par lauksaimniecības produktu kontrabandu, kas grauj vietējo ražotāju biznesu. Zemnieki klāstīja, ka gaļas cena jau noslīdējusi līdz kritiskai robežai, kas liek apsvērt iespēju par jaunlopu un cūku masveida izkaušanu. L.Straujuma uzsvēra, ka vienīgais mierinājums šajā situācijā ir ES piedāvātās salīdzinoši augstās gaļas cenas, un aicināja zemniekus nelikvidēt ganāmpulkus. Diemžēl valstiskie tirgus aizsardzības pasākumi ne vienmēr vainagojas panākumiem. Kā piemērs tika minēts aizliegums ievest Latvijā cukuru par lētām cenām, uz ko savukārt asi reaģēja ražotāji — «Laima», «Staburadze» un «Spilva», iesūdzot ZM tiesā.

Savukārt A.Lapiņš zemniekiem skaidroja vienotā ES tirgus būtību, kas dalībvalstu starpā atceļ muitas un ievadomuitas nodokli,

arī kvantitatīvos ierobežojumus. Lai kā tas nepatīktu piena kombinātiem, viņiem tomēr būs jāmaksā augstāka piena cena, un to panāks ar intervenci piena tirgū. Zemnieks būs ieguvējs arī, audzējot graudaugus, jo 2004./2005. gadā tiešie maksājumi par laukaugiem būs ap 50 Ls/ha (šobrīd valsts maksā 16,5 Ls/ha). Nelabvēlīgajos reģionos (arī Latgalē) dzīvojošajiem pienāksies maksājumi tikai par to vien, ka cilvēki te dzīvo un apstrādā zemi, neļaujot tai aizaugt. Uz šādiem līdzekļiem, piemēram, Zemgale pretendēt nevarēs. Šāda veida finansējumu A.Lapiņš dēvē par «vieglo naudu», kas būs visvienkāršāk iegūstama, taču tajā pašā laikā «politiski smaga», jo cilvēki pie šādas palīdzības ātri vien pieradīs.

Zemniekus interesēja, cik liela būs reālā nauda, ko iestāšanās gadījumā viņi saņems. Tiešo maksājumu apjoms, piemēram, par tonnu piena būs Ls 5; par laukaugiem 52-60 Ls/ha; prēmija par zīdītājgovīm — Ls 68 par dzīvnieku; bulļu, vērsu, govju kaušanas prēmija — Ls 26,48 par dzīvnieku; teļu kaušanas prēmija — Ls 16,50 par dzīvnieku; speciālā liellopu prēmija —

Ls 69,38 par dzīvnieku; par garšķiedras līniem — 52 Ls/t; par īsās ķiedras līniem — 29,70 Ls/t; par aītām un kazām — Ls 6,93 par dzīvnieku; par bišu saimi — Ls 0,50.

Tajā pašā laikā kā vienu no ES minusiem A.Lapiņš minēja lielo birokrātiju. Līdz ar to zemniekiem radās jautājums, vai tad, ja nāksies kārtot tik daudz papīru, mūsu zemnieki vispār spēs ES miljonus paņemt un izmantot. Arī no iespējamā SAPARD finansējuma taču spējam izmantot tikai daļu, pie tam, ne katram zemniekam dalība SAPARD ir pa spēkam. Garantijas tam, ka spēsim paņemt visu ES piedāvājumu, nav, atzina A.Lapiņš, taču viņš uzsvēra, ka Latvijā tiks realizēti milzīgi infrastruktūras projekti, kā arī ar lauksaimniecību nesaistīti projekti, ko izjutis katrs iedzīvotājs, piemēram, ceļu sakārtošana. Kas attiecas uz lauksaimniecību, reālākā iespēja apgūt ES naudu, ir atstāt to konsultantu ziņā, kas prātīgs sagatavot projektus un piesaistīt šo naudu konkrētai saimniecībai, protams, saņemot par to zināmu atbildību, kas gan, pēc A.Lapiņa teiktā, atmaksāsies vairākkārt.

G.Kraukle

INFORMĀCIJA

Ko esam izcīnījuši sarunās ar Eiropas Savienību

Lauksaimniecība (7. sadaļa)

Joma	Sarunu rezultāts	Ieguvumi	Zaudējumi
Sarunu sadaļa «Lauksaimniecība» sastāv no vairākiem jautājumu blokiem – horizontālie jautājumi un koptirgus organizācijas (ietver sektoru jeb kvotu jautājumus), lauku attīstība un veterinārie un fitosanitārie jautājumi.	Sarunu rezultātā panākta Latvijas lauksaimniecības iekļaušanās ES kopējā lauksaimniecības politikā uz iespējami izdevīgākiem noteikumiem. Kvotas un lauksaimniecības produkcijas apjomi nodrošināti vismaz pašreizējās ražošanas līmeni, daudzos sektoros pat vairāk (vidēji par 27% pārsniedz 2002. gada līmeni). Ir panākti vairāki izņēmumi un pārejas periodi, lai Latvijas lauksaimniecības iekļaušanās ES kopējā lauksaimniecības politikā noritētu gludi. Par iestāšanās sarunām lauksaimniecības jautājumos pastāvīgi tika informēta Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padome (LOSP), un ar sarunām saistītie lēmumi ar to tika saskaņoti.	Galvenais Latvijas zemnieku ieguvums no iestāšanās ES būs prognozējams tirgus, stabilas cenas un stabili ienākumi. Būs pieejami ievērojami līdzekļi lauku, ne tikai lauksaimniecības attīstībai. 2004. gadā Latvijas lauksaimniecībai un laukiem no ES būs pieejami apmēram 73 miljoni latu. Tas ir trīs reizes vairāk nekā šobrīd Latvijas budžets var atvēlēt lauksaimniecībai.	Latvijai būs ierobežotas iespējas veidot savu lauksaimniecības politiku. Par lauksaimniecības un lauku attīstības politiku lēmumus būs jāpieņem kopīgi ar pārējām dalībvalstīm. Pieaugs birokrātisko procedūru apjoms.
TIEŠIE MAKSĀJUMI			
Tiešo maksājumu līmenim tiek pievērsta pastiprināta sabiedrības uzmanība, tomēr tiešie maksājumi ir tikai neliela daļa no finansiālā atbalsta, kuru saņems zemnieki pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā (2004. gadā apmēram 1/5 daļa no līdzekļiem, kas paredzēti Latvijas lauksaimniecībai kopumā). Zemnieku atbalsts notiek arī ar lauksaimniecības produkcijas cenām (pastāv garantētas cenas, kuras tiek uzturētas ar intervences palīdzību, piemēram, piena sektorā šī cena ir 1,5 reizes augstāka par vidējo iepirkuma cenu Latvijā) un lauku attīstības maksājumiem.	Latvijas zemnieki 2004. gadā varēs saņemt tiešos maksājumus 55% apmērā, 2005. gadā 60% apmērā, 2006. gadā 65% apmērā. Tiešo maksājumu līmenis jaunajās dalībvalstīs izlīdzināsies ar veco dalībvalstu līmeni vēlākais līdz 2013. gadam. Tajos gadījumos, kur esošais atbalsts pārsniedz sākotnējo tiešo maksājumu līmeni, Latvija varēs piemaksāt starpību no nacionālā budžeta. Latvijā atsevišķos šauros sektoros šobrīd piešķirtais nacionālais atbalsts ir lielāks nekā ES dalībvalstīs. Šajos gadījumos Latvija ir panākusi pārejas periodu, lai atbalsta līmeni samazinātu pakāpeniski līdz ES līmenim (linu, aitu, sēklu, cūku audzētājiem un piensaimniekiem).	Tiešajos maksājumos Latvijas zemnieki jau par 2004. gadu saņems ap 15 miljonus latu, salīdzinot ar 8,5 miljoniem latu šogad. Līdz ar to Latvijas zemnieki pēc iestāšanās ES būs ieguvēji arī pie sarunās panāktā ES tiešo maksājumu līmeņa.	Latvijas zemnieki tiešos maksājumus sākotnēji nesaņems pilnā apmērā. Šajā jomā nevarēja būt individuālu risinājumu, t.i., tiešo maksājumu līmenis un pārejas perioda ilgums visām jaunajām dalībvalstīm ir vienāds. Līdz ar to Latvijai individuāli bija ļoti ierobežotas iespējas ietekmēt sarunu iznākumu par tiešajiem maksājumiem.

«Novadnieka» nākamajā numurā par lauku un lauksaimniecības attīstību.

«Novadnieka» balva iepriecina vienu no vecākajām lasītājām

Sākums 1. lappusē.

No tēva līniem pašas austos divieļu vien bijis četrdesmit, kur nu vēl galdauti, segas un citi audekli. Vēl tagad nesen linu audekla gabalus palāgēm dalījusi meitām, mazmeitai, mazmazmeitai. Pašas austās drēbes vien klājusi un segusi, audzējot abas meitas un dēlu. Katram dzīvē bijis savs ceļš. Tagad vienai no meitām un arī dēlam dzīve

iegrozījies tā, ka atgriezušies tēva mājās, apsaimnieko zemi, audzē govīs, nodod pienu pārstrādei. Tiek atjaunota māja. Tēvs, Teklas vīrs gan jau, kur tie gadi, kopš kapu kalniņā. Sirmā māju saimniece, cik nu atļauj viņas spēki, vēl ir klāt visos darbos. Izvāru sivēniem kartupeļus, teļiem putru, viņa stāsta par rīta cēlienu. Tak jau meitai vieglāk. Pieradusi smagi strādāt visu mūžu, un laiku neprot vadīt

dīkdienībā. Kolhozā strādājusi lauku brigādē. Tekla dzīvi interesējas par notikumiem rajonā, valstī. Tāpēc ir uzcītīga «Novadnieka» lasītāja, abonē arī citus preses izdevumus. Viņa ir pirmā lasītāja, bet, kad pabeigti darbi, pie avīzes ķeras gan dēls, gan meita. Naudas pietiekot, jo par pensijas lielu viņai nav iemesla žēloties. Pieder pie tās paaudzes cilvēkiem, kam iznāca vēl pa-

strādāt pirmās brīvvalsts laikā savu vecāku saimniecībā, un šie gadi ieskaitīti pensijas saņemšanai nepieciešamajā stāžā. Par saviem līdzekļiem ar dēlu un kaimiņu palīdzību uzbūvējusi krucifiksu, pie kuras maija vakaros dziedāt un lūgties. Es taču uzaugu mājās, pie kurām bija savs krucifikss, tāpēc man gribējās, lai tāds paliktu arī pēc manis, saka Tekla Rutkovska.

L.Rancane

VID LATGALES REĢIONĀLĀ IESTĀDE INFORMĒ

Iznīcina kontrabandas preces

28. un 29. janvārī VID Latgales reģionālā iestāde Demenes izgāztuvē, Silenes muižas izgāztuvē, Pūntē, kā arī pie VID Latgales reģionālās iestādes ēkas veica dažādu preču iznīcināšanu. Pa-

redzēts iznīcināt 10 kg cukura (atšķaidot ar ūdeni un izlejot kanalizācijā), 1106,37 litrus alkohola saturošu dzērienu (izlejot kanalizācijā), 1 kg medikamentu (sadedzinot), 300 g saulespuķu sēklu (sade-

dzinot), 18 gabalus tualetes ziepju (sasmalcinot un izvedot uz Demenes izgāztuvi), 115 videokasetes (gāztaucinot un izvedot uz Demenes izgāztuvi), 16,8 kg liellopu gaļas un 122 kg garšvielu

(aprokot), 103 kg preču uzlīmju (sadedzinot) un 9922 paciņas cigarešu (sadedzinot).

G.Kraukle

PAŠVALDĪBĀS

Sīlukalna pagastā

■ **APSPRIEŽ IESPĒJAMO BUDŽETA PROJEKTU.** Pagasta deputāti apsprieda iespējamo budžeta projektu 2003. gadam. Kā informēja pagasta padomes priekšsēdētājs Juris Leicis, nepieciešamais budžeta apmērs šogad būtu apmēram 79 000 latu, taču, cik liela būs reālā summa, šobrīd vēl grūti pateikt, kamēr nav zināmas valsts budžeta pamatnostādnes un finansējums pašvaldībām. Šogad pašvaldība cer pievērsties ūdensapgādes sistēmas sakārtošanai pagastā, nomainot atsevišķus trašu posmus. Aizvadītajā gadā vairākkārt nācies labot ūdensvada avārijas.

■ **IEDZĪVOTĀJIEM BŪS KOKMATERIĀLI UN MALKĀ.** Līdz 22. janvārim pašvaldība apkopoja to iedzīvotāju iesniegumus, kas vēlas iegādāties kokmateriālus un malku VAS «Latvijas valsts meži» piederošajās mežu platībās. Šāda iespēja tikt pie malkas un kokmateriāliem būvniecības vai remonta vajadzībām tiek piedāvāta tiem iedzīvotājiem, kam ne lietošanā, ne īpašumā nav mežu platības, vai arī tajās nav lietkoksnei derīga kokmateriāla. Pašvaldības vadītājs informēja, ka tiks slēgts līgums ar VAS «Latvijas valsts meži» par 200 kubikmetru koksnes iegādi, uz ko piešķirti 20 pagasta iedzīvotāji.

■ **SVINĒS KULTŪRAS NAMA ATJAUNOŠANAS 20. JUBILEJU.** Šī gada novembrī aprit 20 gadi, kopš atjaunots Sīlukalna kultūras nams. Kultūras nams pilnībā tika pārbūvēts 1983. gadā, kad to neliela lauku klubiņa vietā pārveidoja pašreizējā izskatā. Deputāti vienotā, ka kultūras nama atjaunošanas jubileju svinēs novembrī.

■ **NEZIŅĀ PAR SOCIĀLAJĒM PABALSTIEM.** Vienreizējs pabalsts 50 latu apmērā piešķirts kādai ģimenei sakarā ar bērna piedzimšanu. Bērns nāca pasaulē pagājušā gada nogalē, un ģimenei pabalsts piešķirts no 2002. gada sociālajā budžetā paredzētajiem līdzekļiem. Vai pabalsts sakarā ar bērna piedzimšanu tiks saglabāts arī šogad, pagaidām J.Leicis pateikt nevarēja, jo šobrīd visu veidu sociālo pabalstu izmaksa Sīlukalna pagastā ir pārtraukta sakarā ar neskaidrībām garantētā iztikas minimuma piemērošanā valstī. Šī iemesla dēļ pašvaldība atlikusi arī jautājuma izskatīšanu par pabalsta piešķiršanu ārstēšanās izdevumu segšanai. Saskaņā ar likumu garantētais iztikas minimums 21 lata apmērā bija jāievieš no šī gada 1. janvāra, taču vēl līdz šim laikam nav pieņemti MK noteikumi, kas regulētu likuma piemērošanas kārtību.

Vārkavas novadā

■ **ATBALSTA PROJEKTU ENERGOEKONOMIJAS PASĀKUMIEM.** Vārkavas novada domes sēdē apsprieda projekta «Energoekonomijas pasākumi Vārkavas vidusskolā» izstrādes un realizēšana. Projektā paredzēta skolā izstrāde, logu nomaiņa, jumta remonts. Dome nolēma atbalstīt projekta izstrādi un piedalīties ar pašvaldības līdzfinansējumu 30 procentu apmērā.

■ **APSTIPRINA 2002. GADA BUDŽETA IZPILDI.** Novada domes deputāti izskatīja un apstiprināja pagasta 2002. gada budžeta izpildi. Pērnajā gadā plānotie ieņēmumi sastādīja 337 145 latu, bet faktiski ieņemti 331 448 latu. Savukārt izdevumu daļā bija plānoti 349 130 latu, bet faktiskā izpilde ir 325 337. Speciālajā budžetā ieņēmumu daļā bija paredzēti 20 760 latu, bet faktiskā izpilde ir 18 897, savukārt izdevumu daļā paredzēto 20 762 latu vietā izlietoti 18 322 latu.

■ **APSTIPRINA ŠTATU SARAKSTU.** Sakarā ar to, ka valstī, sākot ar 2003. gadu, minimālā darba alga paaugstināta līdz 70 latiem, no jauna apstiprināts pašvaldības iestādēs strādājošo darbinieku štatu saraksts un viņu darba algas.

■ **LEMJ PAR KULTŪRAS CENTRA IZVEIDI.** Vārkavas novada deputāti pieņēmuši lēmumu veikt reorganizāciju kultūras dzīves attīstībā, izveidojot novada kultūras centru. Nolemts brīdināt novada kultūras darbiniekus par iespējamām izmaiņām noslēgtajos darba līgumos vai to laušanu, kā arī izsludināt konkursu uz novada kultūras centra vadītāja amatu.

■ **ATTURAS NO MEDICĪNISKO PAKALPOJUMU IZDEVUMU KOMPENSĒŠANAS.** Domes sēdē izskatīti iesniegumi, kuros iedzīvotāji bija lūguši kompensēt ārstnieciskos izdevumus. Tomēr deputāti no lēmumu pieņemšanas pagaidām atturējās, pamatojoties uz to, ka spēkā stājies jaunais likums par garantēto ienākumu minimumu vienam ģimenes loceklim.

Kas notur jauniešus

Rušonas pagastā vecumā no 16 līdz 30 gadiem pavisam ir uzskaitīti 353 jaunieši. 92 no viņiem mācās vidusskolās, studē augstskolu dienas nodaļās. 228 ir atraduši darbu. 16 strādā un mācās vakarskolā vai arī neklātienē nodaļā augstskolās. Tādi jaunieši, kuri nestrādā, nemācās vai arī par viņiem pagasta padomē nav ziņu, ir 15. Trīs jauni cilvēki šajā vecuma grupā ir invalīdi. No kopējā pagasta iedzīvotāju skaita jaunieši sastāda 19 procentus. Bet no kopējā jauniešu skaita tikai četri procenti ir tādi, kas nav atraduši savu vietu dzīvē. Kopumā aina ar jauniešu nodarbinātību Rušonas pagastā ir visai cerīga. Kā tas panākts? Rušonas pagasta padomes priekšsēdētājs Arvīds Soldāns to pamato tādejādi, ka pagastā pietiek darba vietu. Daļa strādā pagasta iestādēs, bet vairums — daudzajos uzņēmumos. Piemēram, vienā no uzņēmumiem ir radītas 80 darba vietas, un tajā pārsvarā nodarbināti jaunieši, pat no citām

pašvaldībām. Joprojām populāra ir jauniešu došanās peļņā uz Īriju. Centīgi jaunieši pa karjeras kāpnēm veiksmīgi uz augšu tiek arī Rīgā, kā arī citās pilsētās.

Pagasta jauniešiem ir plašas iespējas piedalīties kultūras dzīvē. Darbojas jauniešu deju kolektīvs, disko grupa, paši vada savas diskotēkas, organizē interešu vakarus, gatavo koncertus, ciemojas kaimiņu klubos. Diemžēl daļa jauniešu tomēr aizbrauc no pagasta, tomēr vienlaikus pagastā jūtams darbinieku deficīts tādās profesijās kā datortiklu operators, plānotājs, kas varētu palīdzēt projektu gatavošanā. Būtu laba tāda kārtība, uzskata Arvīds Soldāns, ja pašvaldības palīdzētu segt studiju maksu saviem jauniešiem, bet viņiem par to savā pagastā obligātā kārtā būtu jānostrādā noteikts gadu skaits. Pašlaik neviens no studējošajiem pēc šāda veida palīdzības pagasta padomē nav griezies, bet neviens arī nav izvēlējies studijas tādā profesijā, kas pagastam būtu vajadzīga.

Saruna ar vairākiem pagasta jauniešiem notika padomē. Puišiem un meitenēm bija iespēja brīvi izteikties par tām lietām, kas viņus uztrauc. Un būtībā arī šajās sarunās ar visnotaļ jaukajiem un darbīgajiem jauniešiem iznira tās negācijas, kas raksturīgas visā valstī. Jaunā paaudze nav pārmantojusī attīstītā sociālisma negatīvos darba principus, diemžēl pašreizējā neattīstītā kapitalisma iezīmes arī nav no tām labākajām. Tam raksturīga sociālā neaizsargātība, jo vairumā gadījumu cilvēki darbā nav pieņemti oficiāli, par viņiem netiek maksāti nodokļi, viņi ir beztiesīgi, ir spiesti savu darbaspēku vai garīgās potences pārdot par viszemāko cenu, kādu nosaka darba devējs. Arī profesionālās orientācijas laucīnā iemetams kāds akmens. Šis jaunatjums ir atstāts novārtā, absolventiem nav informācijas par pieprasītākajām profesijām, viņi tās izvēlas uz labu laimi, mirkļa iedoma, un vēlāk nevar dabūt darbu.



● Rušonas pagasta jaunieši kopā ar padomes priekšsēdētāju Arvīdu kreisās), pagasta sekretāri un dzimtsarakstu nodaļas vadītāju.

Saimniecības paplašināšana ir riskanta. Zemnieku katrs var iegāzt

ARKĀDIJS FEDOTOVS ir jaunais zemnieks vārda tiešā nozīmē. Viņam ir 30 gadi, arī zemnieku saimniecība jauna. Reģistrēta nupat, pēc jaunā gada. Pirms tam tai bija piemājas saimniecības statuss. Saimniecībai dots nosaukums «Dinārs». Arkādijs kopā ar sievu Diānu kopj septiņas slaucamas govīs, audzē jaunlopus. 51 hektārs zemes pieder pašam, bet vēl septiņus hektārus viņš nomā. Jaunais zemnieks pārliecinājies, ka saimniekošana ir smaga. Arkādijs ir mācījies Jaunaglonā un ieguvis traktorista mašīnista specialitāti.

— Kāpēc jūs uzskatāt, ka būt zemnieku saimniecības īpašnie-



● Jaunā zemnieka Arkādija vaļasprieks ir medības. Dižākais medījums līdz šim ir pievarētais alnis.

kam ir visai apgrūtināsi?

— Slikts tirgus. Nestabils. Pagājušajā gadā man radās zaudējumi 700 latu apmērā, jo šādu summu Rēzeknes piena pārstrādes uzņēmums nesamaksāja par manu nodoto pienu. Tagad produkciju pārdošu «Preiļu sieram». Pagaidām par šo sadarbību jūtos apmierināts.

Taču nekas nevar garantēt, ka

šāda krāpšanās, ko piedzīvoju pagājušajā gadā, neatkārtosies. Zemnieku saimniecības attīstībai vēlētos ņemt bankas aizdevumu. Taču, ja šāda situācija atkārtosies, nesaņemšu naudu par nodoto produkciju un nevarēšu bankai atmaksāt parādu, saimniecība bankrotēs. Tas ir riskanti, jo zemnieku var iegāzt katrs.

— Jūs esat drosmīgs. Lielākoties laukos saimnieko zemnieki, kuru saimniecības dibinātas pirms vairākiem gadiem. Pārējie, kuri no malas noskatījušies, ka ar zemes kopšanas lietām vienam otram iet kā pa celmiem, vairs neriskē ķerties pie patstāvīgas saimniekošanas.

— Vecmamma uzdāvināja māju. Saimniecību pamazām paplašināju vairāku gadu laikā, un te nu ir rezultāts. Man ir divi bērni, piecus un divus gadus veci. Izteiktu bez algota darbaspēka. Kopīgi ar brāli mums ir divi traktori. Brālis dzīvo pie mātes un arī nodarbojas ar lopkopību. Sieva audzina bērnus, palīdz saimniecības darbos. Viņai nav nekādas specialitātes. Būtībā es pat neesmu par to aizdomājies, vai viņai būtu vajadzīga kāda specialitāte. Pagaidām viņai mācīties nav iespēju. Tam nav līdzekļu. Tomēr, ja saimniecību paplašināsim, būs vajadzība pēc grāmatvedes, un droši vien, šīs zināšanas nāksies apgūt sievai.

— Vai ar saimniecības ienākumiem varat apmierināt pārējās savas ģimenes vajadzības?

— Jā. Tomēr ne tādā līmenī, kā gribētos. Tagad, kad zemnieku saimniecība oficiāli reģistrēta, būs jāmaksā arī nodokļi.

— Vai pagasta padome atbalsta jaunus uzņēmējus, vai šeit varat saņemt informāciju par jaunumiem uzņēmējdarbībā?

— Šeit neesmu griezies. Visas savas problēmas cenšos atrisināt pats, pēc padoma griežoties pie brāļa, kurš tam visam jau izgājis cauri.

Strādā ne savā, bet cita labā

AIGARS BAŠKO pēc specialitātes ir būvgaldnieks. Tagad jau gadu viņš strādā mēbeļu cehā. Arī iepriekšējās darba vietas saistītas ar koka pārstrādi, ar mēbeļu ražošanu. Aigaram ir 23 gadi, viņš meklē savu īsto vietu dzīvē. Specialitāte iegūta arodvidusskolā.

— Vai pēc šīs specialitātes ir pieprasījums darba tirgū?

— Tuvākajā apkārtnē nezinu nevienu plašāku uzņēmumu, kurā nodarbotos ar mēbeļu ražošanu vai galdniecību. Ir cilvēki, kas ar to nodarbojas, bet ļoti šaurā apjomā. Darbu kādu laiku nevarēju atrast. Nācās izjust bezdarba periodu, padzīvot pa mājām. Beidzot iekārtojots darbā.



● Aigars aizraujas ar neparastāku vaļasprieku — braukšanu ar sniega dēli. Kopā ar draugiem ziema tiek izmantota arī citiem priekiem — slēpošanai, braukšanai ar raga vām. Vasarā Aigars nodarbojas ar ūdensslēpošanu.

— Vai izvēloties specialitāti, jūs domājat, kāds pēc tās pieprasījums?

— Nē. Jaunieši parasti nedomā par tādām lietām un paļaujas kaut kādam mirkļa impulsam, tā brīža patikai.

— Jūs esat darba ņēmējs. Vai apmierina tas, ka jāstrādā kāda cita pakļautībā?

— Man ar darba devēju attiecības ir normālas. Dažreiz viņš mani pamāca, un es to mierīgi uzklāšu. Mans šefs patlaban mēģina pagastā nodibināt savu mēbeļu ražošanas un restaurēšanas uzņēmumu ar pāris darba vietām. Līdz šim viņa firma darbojas Rīgā.

— Vai par jums oficiāli tiek samaksāti visi likumā paredzētie nodokļi?

— Domāju, ka tā nav, jo darba devējs pagaidām tikai kārtu uzņēmuma pastāvēšanas juridiskās for-

malitātes.

— Vai tas nav riskanti? Vienā jaukā dienā uzņēmējs kaut ko pārdomā, pagaist ar visu savu uzņēmumu, un jums šis gads nav nedz ieskaitīts darba stāžā, nedz arī kas ticis iemaksāts pensijas uzkrājumam.

— Domāju, ka lieta ir diezgan droša, un nekas ar šo uzņēmumu nenotiks.

— Vai ir noslēgts darba līgums?

— Nē. Man nav piedāvāta līguma slēgšana, un es par to arī neesmu jautājis. Domāju, ka bez līguma cilvēki strādā daudzās darba vietās, un tā Latvijā ir neatrisināta problēma. Piemēram, gateiros lielākoties ar darbiniekiem

nav noslēgts darba līgums.

— Ja uzskatāt sevi par labu amatnieku, tad cik ilgi esat ar mieru strādāt kāda cita vadībā un pelnīt citam? Vai nav vēlēšanās nodibināt pašam savu uzņēmumu?

— Protams, gribētos pašam savu uzņēmumu, bet tam nepieciešami līdzekļi, kādu man nav. Vajadzīgs bankas kredīts, bet tam nepieciešama ķīla. Mums ir ļoti tālu līdz tam, kā tas ir ārzemēs, kad labs darbinieks nopelna tik daudz, ka ar iekrāto pēc gadiem var atvērt pats savu nelielu darbnīciņu, ka viņam palīdz banku kredīšanas sistēma. Cita samaksa, citas perspektīvas. Un pašlaik es strādāju nevis savā, bet cita labā.

Bagātākie cilvēki laukos?

INĀRA REČA strādā Rušonas pamatskolā, māca vēsturi un ģeogrāfiju. Savulaik viņa bija apgūvisi bērnu darza audzinātājas profesiju, bet, kad tie beidza pastāvēt, palika bez darba. Pēc tam saņēma uzaicinājumu strādāt skolā, un vienlaikus studēja neklātienē. Ināra priecājas, ka viņa izglītību paspēja iegūt vēl tajos gados, kad par



● Inārai bez sava tiešā darba patik audzēt puķes, tās kārtot pušķos. To viņa nav īpaši mācījusies, šis iemaņas vairāk nākušas mantojumā no vecmāmuļas.

mācībām maksa bija minimāla.

— Tā sanāk, ka skolotājs lauku

apvidū tiek uzskatīts par bagātāko cilvēku, — saka Ināra, — jo viņam ir garantēta alga. Taču viņa

darbs ir ļoti atbildīgs, mūdienu bērni ir daudz zinošāki un arī

prasīgāki pret skolu. Labi pārzina savas tiesības, bet piemirst par pienākumiem.

Tomēr Inārai par jauniešiem uzkrājušies tādi novērojumi, ka mācoties vidusskolā vai profesionālajās skolās, viņi nereti jautā, kāpēc gan bijuši tik vieglprātīgi un maz pievēršusies mācībām.

Narkotikas Rušonas jauniešu

vidū gan neparādās, ir pārliecināta Ināra, bet alkohols gan. Līdz diskotēkas beigām arī nepilngadīgie jaunieši ir redzami ierēbuši.

— Kā viņi tiek pie alkohola?

— Neoficiālajās tirgotavās, tā sauktajās «točkās». Palūdz pieaugušajiem, lai nopērk. Bet ir arī tādi, kurus ar alkoholu apgādā vecāki.

savā pašvaldībā

Darba pietiek. Nav samaksas par to

DAINIS ALŽĀNS ir izmēģinājis viesstrādnieka lomu aiz Latvijas robežām. Kādreiz poļu un Lietuvas laukstrādniekiem sapņu un lielo iespēju zeme bija Latvija. Tagad latvieši dodas kalpu gaitās pie iriem, vāciešiem, spāņiem. Vai kalpu gaitās? Čaklas rokas, gudra galva un apķērīgs prāts ļauj latviešu strādniekiem ārzemēs par savu darbu saņemt to, ko šeit savās kabatās ieliek viņa darba devējs. Dainis Alžāns darbā Īrijā pavadīja gadu. Šis izvēles motivācija bija tāda, ka Latvijā Dainis ar savu darbu nevarēja pienācīgi nopelnīt. Dainis specialitāte ir galdnieks.

— Pirms došanās uz Īriju es strādāju privātajā sektorā, — stāstīja Dainis. — Nodarbojos ar māju iekšējo apdari.

Par darbu privātā sektorā Dainis dēvē individuālu pasūtījumu izpildi, ko veicis pasūtītāja mājās. Norēķināšanās bija skaidrā naudā pēc iepriekšējās vienošanās, to-



● **Dainis daudzus gadus ir dejojis deju kolektīvā, piedalījies Dziesmu un deju svētkos Rīgā. No dejošanas nevēlas atteikties arī turpmāk un dejos vidējās paaudzes deju kolektīvā.**

mēr bez oficiāliem līgumiem. Dainim ir 31 gads, un faktiski visus valsts neatkarības gadus viņš pelnījies šādā veidā. Paspējis galdniecībā pastrādāt vēl kolhozu pēdējās pastāvēšanas gados. Turpmākajos gados ir strādājis, nopelnījis, un tomēr palicis bez sociālajām garantijām, kā arī būtībā nav piedalījies medicīnā, izglītībā, aizsardzībā, drošībā un tamlīdzīgu struktūru uzturēšanā, kas tiek veikts par iedzīvotāju nodokļiem. Nostrādātie gadi nav parādījušies Dainis darba stāžā.

— Pie viņiem viss ir sakārtots. Galdniecības ceļā katram darbiniekam bija jāveic viena konkrē-

ta operācija. Ja viņš zāgē, tad tikai zāgē. Ja saliek kopā detaļas, tad dara tikai to. Darba laiks ir stingri noteikti. Darbinieks zina, cik viņš saņems par padarī-

to un arī to, ka viņu no viena uzdevuma pie otra nesūtīs.

Dainis atgriezās mājās. Nekāda nauda nevar noturēt ārzemēs, ja ģimene ir palikusi šeit.

— **Vai jūs nekad neesat aizdomājies par to, ka nekas nav uzkrājies sociālās apdrošināšanas fondā slimību gadījumiem vai vecuma pensijai?**

— Jā, dažreiz es par to domāju. Esmu saņēmis oficiālus darba piedāvājumus, piemēram, strādāt par galdnieku. Bet kāda gan par šo darbu ir samaksa? Cik darba devējs ir ar mieru man maksāt? Samaksa noteikti nav tik augsta, kāda man būtu nepieciešama. Un

šeit, pagastā, tāda darba nav. Liekā atalgojumu ir iespējams saņemt Rīgā. Taču tādā gadījumā jāmeklē, kur dzīvot, un dzīvokļa irēšana ir dārga.

Pieprasījums pēc darbiniekiem ir liels. Bet nav samaksas par darbu. Viegļāk ir uzturēt mītu, ka cilvēki nevēlas strādāt, nekā lietas saukt istajos vārdos, — lielākoties cilvēki ir piespiesti vergot par niecīgi zemu samaksu.

Dainis sieva patlaban nestrādā. Aizgājusi prom no veikala, kurā strādāja par pārdevēju. Dainis stāsta, ka radusies konflikta situācija. Darba devējs pieprasījis veikt revīziju, konstatēti lieli iztrūkumi, kas it kā radušies pārdevēja vainas dēļ. Viņai lika segt zaudējumus. Pārdevēja vaina nebija pierādāma. Visi dokumenti par materiālajām vērtībām atradās pie darba devēja, pēc pārdevēja lūguma arī viņai tos uzrādīt īpašnieca atteicās.



Soldānu un Ivetu Vaivodi (trešā no

Iespēju pietiekoši

LIGITA PUNCULE, Rušonas feldšera un vecmāšu punkta feldšere jūtas atbildīga par pagasta centra, Aglonas stacijas un Kastīres iedzīvotāju veselību. Viņa šeit strādā jau deviņus gadus. Uzskata, ka uzsmaidījusi laime, jo darbu atradusi tūlīt pēc Rīgas 1. medicīnas skolas absolvēšanas.

— Mani vilka uz dzimto pusi, un sagadījās, ka tajā laikā šeit nebija feldšeres, — priecājas Ligita.

Viņas amats ir tāds, par kuru gan maksā algu, gan arī nomaksāti visi nodokļi. Feldšerītes alga



● **Ligita labprāt ada, kā arī brīvās stundas mēdz pavadīt kopā ar grāmatām.**

nav liela, bet Ligita lielu paldies saka vietējai pašvaldībai, kas viņu atbalsta. Feldšeru punkts pārcelts uz jaunām telpām, dažreiz pagasts piešķir līdzekļus medikamentu iegādei, padome atradusi iespēju nedaudz piemaksāt pie algas.

Ligita vīrs strādā par kurinātā-

ju, un ģimenes darba laika grafiks, kā arī vecmāmas atbalsts ļauj iekārtoties tā, lai vienmēr kāds būtu mājās un pieskatītu bērniņu.

— **Vai jūtaties apmierināta ar savu darbu, ar apmaksu?**

— Ja salīdzina ar vienu otru citu, tad, protams, man nav iemesla, lai gaustos. Tomēr varētu būt labāk. Arī vīram kurinātāja darbā atalgojums ir minimāls.

Ligita domā, ka varbūt vīram pietrūkst uzņēmības kaut ko mainīt, uzsākt citu darbu ģimenes stāvokļa uzlabošanai.

Feldšere savā darbā novērojusi, ka vismaz veselība jauniešiem ir laba, ja vien tīsuprāt to nesagrauj ar pārmērīgu alkohola lietošanu. Viņas pacienti lielākoties ir gados veci iedzīvotāji vai arī mazi bērni.

— Taču alkoholisms pagasta jauno ļaužu vidū ir ļoti nopietna problēma, — saka Ligita. — Protams, ir grūti atrast darbu, tas nav labi apmaksāts, tomēr labāk strādāt vismaz kaut kādu, nevis savus spēkus slīcināt alkoholā. No tā cieš dzērāju sievas, bērni. Par alkoholiķi nepiedzimst, tomēr ie-

dzimtībai ir liela nozīme, bet galvenokārt — vidē, kurā bērns un jauniešs izaug, kādu dzīves veidu pārņem no vecākiem. Darbojos arī pagasttiesas sastāvā un zinu, ka šajā vecuma grupā — līdz 30 gadiem ir ļoti daudz nelabvēlīgu ģimeņu. Vecāki ir alkoholiķi. Bērni ir beiguši palīgskolas, atgriežas no tām šeit atpakaļ. Apprecas vai arī neapprecas, bet bērni dzimst.

Ligita atzīst, ka viņai patīk dzīve Rušonas pagastā, te ir pietiekoši daudz iespēju jauniem ļaudim.

Svarīgi jau vidusskolā izvēlēties pareizo kursu

VIJA ČEIRĀNE strādā Gailīšu amatskolā par skolotāju.

— Dzīvot laukos var, un, ja meklē darbu, arī to var atrast, — tāda ir Vijas pārliecība, — tikai, kā ar atbilstošu samaksu?

Viņa pēc Preiļu Valsts ģimnāzijas absolvēšanas klātienē studē Daugavpils Universitātes Sociālo zinību fakultātes ekonomikas nodaļas 2. kursā. Vījai uz gadu piedāvāts darbs skolā.

● **Vījai brīvajā laikā vislabāk patīk dziedāt.**



— Tā ir mana skola, jo šeit es mācījos līdz 9. klasei, — stāstīja Vija. — Ar visām problēmām var griezties pie direktores, viņa vienmēr palīdz. Manas problēmas ir

tās, ka reizēm rodas konflikta situācijas ar skolēniem, sevišķi devītklasnieki no sākuma mani uzņēma kā tādu nedaudz vecāku skolnieci. 9. klasē mācu civilizācijas un ekonomiku, bet 7. un 8. klasē latviešu literatūru un valodu. Augstskolā ir brīvais apmeklējums, tikai daži no pasniedzējiem pieprasa uz lekcijām ierasties obligāti. Es uzrādu izziņu par to, ka es strādāju, un viņi to uzskata par

attaisnojošu iemeslu. Savukārt daļai pasniedzēju ir tāda attieksme, ka uz lekcijām vari nākt vai nenākt, galvenais ir nokārtot eksāmenus sesijā.

Paņemu konspektu kladi no draudzenes un mājās visu pārakstu, iemācos. Pagaidām visus eksāmenus sesijās esmu nokārtojusi.

Viņa mācās budžeta grupā. Vai izvēlēta specialitāte apmierina? Meitene stāsta, ka būtībā izvēle

bijusi diezgan ierobežota. Stājoties ģimnāzijā, izvēlējusies komerckursu. Līdz ar to neapguvusi ne fiziku, ne ķīmiju, ne bioloģiju, tikai minimālu stundu skaitu dabas zinību kursā. Tāpēc domas par dažu augstskolu programām, kurās ir iestājesāmeni šajos priekšmetos, uzreiz bija jāatmet. Stājoties augstskolā, specializētā kursa izvēle ģimnāzijā ierobežoja iespējas.

Darbā neņem bez pieredzes, pieredzes nav bez darba

IEVA BOLGOVA ir jaunā māmiņa, audzina dēliņu, kuram nepilni trīs gadiņi. Teju teju ir uz bezdarbnieces sliekšņa. Absolvējusi Preiļu arodvidusskolu, iegūstot grāmatvedes specialitāti. Apzinās, ka šodienas darba tirgū ar tāda līmeņa izglītību konkurēt grūti. Gribētos mācīties tālāk, bet pagaidām nesanākot. Vīrs strādā gaterī, mežā, kur nu kurā sezonā ir darba piedāvājums. Darba līgumi netiek noslēgti, arī nodokļi par viņu netiek maksāti.

Savā specialitātē Ieva nav strādājusi ne dienas. Es saskāros ar tādu realitāti, viņa saka, ka man prasīja vismaz divu gadu darba pieredzi. Bet kā pie



● **Ievai patīk krāsas, kas visarā saziņķ, bet ziemā — viņas adījmos.**

tās tikt? Bezdarba periods pēc skolas viņai ilga pusgadu, pēc tam nodibināja ģimeni.

— Tagad būs jāsāk nopietni domāt par strādāšanu, — saka Ieva, — bet vispirms jāsāk ar mācīšanos. Ar augstāko izglītību lielākas iespējas iegūt darbu.

Esmu apzinājusi tās augstskolas, kurās attiecīgajā nozarē varētu mācīties, esmu izskatījusi vairāku augstskolu programmas. Esmu pārliecināta,

ka arodskolā gūtās zināšanas ir pietiekamas, lai varētu iestāties augstskolā. Taču mācībām ir vajadzīgi līdzekļi, kuru man pagai-

dām nav. Vēlos mācīties neklātienē, esmu noskaidrojusi, cik kurā augstskolā par neklātienē studijām jāmaksā. Diemžēl mācību maksas lielums ar katru gadu pieaug. Studijām man būtu jāņem kredīts, bet pašreizējie studiju kredītišķanos noteikumi arī ir sarežģīti. Vajadzīgi galvotāji, un man šīnī ziņā būtu vajadzīga radnieku palīdzība. Mana izvēle nosliekusies par labu Rēzeknes Augstskolai, kur vēlos studēt ekonomiku.

Kāda būs mūsu nākotne?

Sarunas turpinājumā bezdarba tēmu tīri nemanot nomaina tēma, kā nosargāt, kā izaudzināt bērnus, kas spētu pretoties pret alkoholu, pret narkotikām, pret vilinošiem piedāvājumiem un nepārdomātu rīcību. Neba mūžam bērnu noturēsi mājās. Pie nāciena, kad viņš vēlas paplašināt savu pasauli. Kā ieaudzināt viņā tik ciešu pārliecību, lai spētu pateikt «nē» un nepakļautos svešai ietekmei?

Rušonas jaunie ļaudis vēlas kādu vārdu pateikt arī par administratīvi teritoriālo reformu, par apvienošanu. Šajā ziņā viņu uzskati ir gandrīz vienādi, viņi nevēlas, lai pagasts apvienotos ar kādu citu, ne savā, ne kaimiņu rajonā.

Bet tomēr, kādu savu nākotni jaunie rušnieši iedomājas pēc pieciem, desmit gadiem? **Arkādijs**: — Ceru, ka man būs plaša saimniecība, ka tās paplašināšanai būs izdevies saņemt bankas aizdevumu, un ka procenti nebūs pārāk augsti. Ļoti ceru uz valdības labvēlību attiecībā pret lauku jaunajiem uzņēmējiem.

Dainis: — Vēlētos uzsākt savu uzņēmēj-

darbību un arī gribētu, lai jauniešu lietas valstī tiktu risinātas kā tādas, kas saistītas ar valsts nākotni.

Vija: — Būšu beigusi studijas. Nezinu, ko gribētu darīt, taču tas būs saistīts ar ekonomiku. Bet vienu zinu droši: es negribētu pamest pagastu vai Preiļu rajonu.

Aigars: — Dzīvosim, redzēsim. Par tik tālu nākotni neesmu domājis.

Ieva: — Ceru, ka man būs izdevies uzsākt studijas, ka valstī būs vairāk darbavietu.

Ināra: — Domāju, ka būšu ieguvusi otru specialitāti, jo lauku skolās pedagogam, kurš var pasniegt tikai vienu mācību priekšmetu, nav nekādu perspektīvu. Jau šogad vēlos no jauna uzsākt studijas.

Ligita: — Savu nākotni joprojām saistu ar iedzīvotāju medicīnisko aprūpi, ceru, ka feldšera un ģimenes ārsta sadarbība, kas pašlaik pie mums izveidojusies laba, tāda arī paliks, un to neizjauks administratīvi teritoriālās reformas un pārkārtojumi.

LIKUMĪBA

JAUTĀJĀT — ATBILDAM



Lasītājus interesējošus
jautājumus skaidro
m.iur MĀRIS VAINOVSKIS,
zvērīnāta advokāta palīgs,
zvērīnātu advokātu birojs
«Baltmane & Bitāns»

Pašvaldības uzņēmumus gaida reformas

Ir atlicis mazāk par gadu, kura ietvaros visi pašvaldības uzņēmumi un pašvaldības bezpeļņas SIA vai akciju sabiedrības ir jāreformē.

Līdz 2003. gada 31. decembrim pašvaldībām ir jāapzina:

- 1) pašvaldības uzņēmumi (gan peļņas, gan bezpeļņas);
- 2) bezpeļņas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību;
- 3) bezpeļņas pašvaldības akciju sabiedrības, un jāpieņem lēmums par šo uzņēmumu (uzņēmējaisabiedrību) turpmāko likteni.

Pašvaldības peļņas uzņēmumu pašvaldība var pārveidot par:

- 1) pašvaldības iestādi;
- 2) pašvaldības aģentūru;
- 3) pašvaldības SIA vai akciju sabiedrību, ierakstot komercreģistrā.

Pašvaldības bezpeļņas uzņēmumus (uzņēmējaisabiedrības) pašvaldība var pārveidot par pašvaldības aģentūru, likvidējot līdzšinējo uzņēmumu (uzņēmējaisabiedrību).

Pašvaldības peļņas uzņēmējaisabiedrības jāpārreģistrē komercreģistrā līdz 2004. gada 31. decembrim.

Vai tu jau reģistrēji savu personas datu apstrādes sistēmu?

Ja jūsu uzņēmums (uzņēmējaisabiedrība) lieto grāmatvedības datu uzskaites sistēmu, personāla uzskaites sistēmu, kārtu receptu reģistru, izmanto videonovērošanas sistēmu, tad uzņēmumam (uzņēmējaisabiedrībai) savas datu sistēmas ir jāre-

ģistrē Datu valsts inspekcijā līdz 2003. gada 1. martam. Ja sistēma nebūs reģistrēta, tad DVI varēs izbeigt šo sistēmu darbību, bet personas, par kurām dati tiek ievākti, pieprasīt tiesas ceļā zaudējumu atlīdzību.

Vai man pienākas atvaļinājums, ja esmu nostrādājis pie darba devēja tikai 2 mēnešus?

DL garantē katram darbiniekam – personai, kura ir nodarbināta uz darba līguma pamata, tiesības uz atpūtu. Pirmo reizi tiesības uz ikgadējā apmaksātā atvaļinājuma saņemšanu darbinieks var realizēt, nostrādājot pie darba devēja vismaz sešus mēnešus. Piemēram, darbinieks nevar saņemt ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, ja ir nostrādājis tikai pārbaudes

laiku, bet darbiniekam atvaļinājuma gadījumā ir jāsaņem kompensācija par neizmantojamo atvaļinājumu dienām. Ja darbiniece ir grūtniece stāvoklī, tad viņa var saņemt ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu, vēl nenostādājot pilnus sešus mēnešus pie darba devēja. Šajā gadījumā ir pietiekami, ja grūtniece ir nostrādājusi, piemēram, pāris nedēļas.

Kas jauns laulību slēgšanas un šķiršanas jomā?

2003. gada 1. janvāra ir šies spēkā grozījumi Civilumā, kas paredz atsevišķus zījumus laulību sfērā.

Piemēram, no likuma spēkā stājoties noteikums, ka pirms došanās laulībā personām jāiesniedz obligāti valsts vai pašvaldības ārsta izsniegta izziņa par veselības stāvokli. Turpmāk derēs jebkura ārsta izziņa.

Tāpat noteikts, ka laulību

var šķirt, ja tā ir izirusi, un par izirusu uzskatāma, ja laulātie vismaz 3 gadus dzīvo šķirti. Pie tam par šķirtu dzīvošanu var uzskatīt arī dzīvošanu kopīgā dzīvoklī, ja vien ir beigusī pastāvēt kopīga saimniecība. Ja laulātie dzīvo šķirti mazāk nekā 3 gadus, laulību varēs šķirt tikai strikti noteiktos gadījumos, t.i., ja laulības turpināšana būtu neizturama cietsirdība

pret laulāto, kas prasa laulības šķiršanu, ja abi lūdz šķiršanu vai otrs ir devis šķiršanai piekrišanu, ja viens no laulātajiem ir uzsācis kopdzīvi ar citu personu un tajā ir piedzimis vai ir gaidāms bērns. Ja viens laulātais lūdz šķiršanu, pamatojoties uz citiem, nevis iepriekš minētajiem iemesliem, tiesa laulību nešķir, kamēr nav pagājis 3 gadu šķirtas dzīves periods.

Laulību arī nešķir, ja laulātie nav vienojušies par laulībā dzimuša bērna aizgādību, bērna uzturlicekļiem, kopīgas mantas sadali, ja šis prasības nebūs izšķirtas pirms laulības šķiršanas vai kopā ar laulības šķiršanu.

Noteikts, ka, noslēdzot laulību, var savam uzvārdam pievienot laulātā uzvārdu, izņemot, ja laulātajam jau ir dubults uzvārds.

ES karogs nebūs obligāti jāizkar pie katras privātmājas

Vai pēc Latvijas iestāšanās Eiropas Savienībā valsts svētku dienā man pie mājas vajadzēs izkārt ES karogu? Man pie loga vēl saglabāties karogu turētājs priekš diviem kātiem...

Eiropas Savienības (ES) karogs ir ne tikai pie ES valstu vēstniecībām Latvijā un ES institūcijām Briselē, Strasbūrā un Luksemburgā. Tas plīvo arī lidostās, viesnīcās, Eiropas pilsētu centros. To gan nav gadījies manīt pie privātmāju un privātmāju sienām, pat Eiropas dienā — 9. maijā — ne. ES likumdošana nenosaka oficiālu standartu — zilā karoga ar dzeltenām zvaigznēm — izkārtšanu pie mājām.

ES karogu obligāti lieto tikai retos gadījumos — ES prezidējošais valsts prezidents vai valdības vadītāja oficiā-

lu sarunu laikā, kā arī starptautisku tikšanos laikā starp ES dalībvalstu un citu valstu vadītājiem.

ES interneta lapā minēts tikai tas, ka ES emblēmu var lietot gadījumos, kad lietotāju nevar sajaukt ar Eiropas Kopienas vai Eiropas Padomes. To aizliegts lietot tādiem mērķiem vai tādos pasākumos, kuri nav savienojami ar Eiropas Kopienas vai Eiropas Padomes principiem. To nedrīkst lietot komerciālos nolūkos kopā ar uzņēmuma logo, vārdu vai firmas zīmi.

ES nav pieņemta regula, kas noteiktu ES karoga lietošanu valsts svētkos līdztekus nacionālajam karogam.

Eiropas Kopienas līmenī nav speciālu noteikumu ES karoga lietošanai, apstiprināja Eiropas Komisijas ģenerālsekretariāta darbinieks Lārs Miteks Pedersens. Praktiski tas nozīmē, ka ES karogu var

lietot tajos pašos gadījumos, kad katras valsts nacionālo likumdošana noteikusi valsts karoga lietošanu. Tajās dalībvalstīs, kurās pieņemti noteikumi, kas nosaka ES karoga lietošanu līdztekus valsts karogam, to mēdz izkārt pie policijas iecirkņiem, valsts pārvaldes iestādēm, parlamenta un pašvaldības ēkām.

«Somijā valsts oficiālajās svētku dienās mēs pie mājām izkaram tikai nacionālo karogu.» Saeimas ES Informācijas centram (ESIC) paskaidroja Somijas vēstniece Latvijā Kirsti Eskelīna. «Biežāk — pie valsts pārvaldes iestādēm — ES karogu Somijā lietojam tikai pusgadu, kad Somija bija ES prezidējošā valsts. Tiesa, šeit, Rīgā, pie vēstniecības ēkas mēs ikdienā izkaram arī ES karogu — tas vairāk domāts rīdziniekiem, lai atgādinātu, ka Somija ir ES dalībvalsts. So-

mijas Neatkarības dienā, 6. decembrī, pie mūsu vēstniecības bija tikai mūsu nacionālais karogs.»

Karoga lietošanai ir simboliska nozīme, papildināja Eiropas Komisijas delegācijas Preses un informācijas nodaļas vadītāja Inese Stepiņa. Vienīgie noteikumi, kuri attiecas uz Latviju, esot vadlīnijas ES vizuālajai identitātei, kas līgumslēdzējiem kandidātvalstīs nosaka ES simbolikas lietošanu ES finansētajos projektos. Bet arī šajos gadījumos Eiropas Komisija to tikai rekomendē lietot. Visaktīvākā pozīcija bijusi Eiropas Komisijas delegācijai Lielbritānijā, kura aicinājusi izkārt ES karogu, bet šis aicinājums neesot bijis saistošs. I.Stepiņa ir pārliecināta, ka arī turpmāk ES ar likumu neuzspiedīs tās karoga lietošanu.

Sagatavojis I.Bušmanis, ESIC pārstāvis

Kas ir nenormēts darba laiks?



Zvērīnāta advokāte AGNESE SEVASTJANOVA skaidro, ka termins «nenormēts darba laiks» likumos netiek lietots. Galvenokārt ikdienā ar nenormētu darba laiku apzīmē: pienākumu strādāt virs normālā darba laika vai īpašus darba laika

organizēšanas noteikumus atsevišķām darbinieku kategorijām, kam darba laika ilgums netiek ierobežots.

Virsstundas ir laiks, kuru darbinieks nostrādā virs 40 stundām nedēļā. Tas ir jākompensē ar dubultu samaksu. Darba devējam jāņem vērā, ka darbinieku var nodarbināt virsstundu darbā tikai vienojoties par to ar darbinieku. Šāda vienošanās jānoformē rakstiski, piemēram, iekļaujot darba līgumā.

Izņēmuma gadījumi, kad darba devējs var nodarbināt darbinieku virsstundu darbā bez viņa piekrišanas, ir šādi: ja to prasa sabiedrības visneatliekamākās vajadzības, piemēram, novēršot gāzes vada bojājumu, lai novērstu nepārvaramas varas izraisītas sekas, piemēram, ugunsgrēka gadījumā; iepriekš neparedzēta darba pabeigšanai noteiktā laikā, piemēram, kad iesāktos darbu nevar pārtraukt, nesabojājot apstrādājamās materiālus.

Darba devējam jāizdod attiecīgs rīkojums, kurā jānorāda šādas nodarbināšanas iemesli. Turklāt darba devējam ir jāsaņem Valsts darba inspekcijas atļauja turpmākajam virsstundu darbam, ja: darbinieks bez viņa rakstveida piekrišanas tiek nodarbināts virsstundu darbā iepriekš minētajos gadījumos; šāds virsstundu darbs turpinās ilgāk par sešām dienām pēc kārtas.

Darba inspekcijas atļauja nav jāsaņem, ja līdzīgu darbu atkārtotā veidā paredzama. Nodarbināt virsstundu darbā ir aizliegts; personas, kuras ir jaunākas par 18 gadiem, grūtnieces, sievietes pēcdzemdību periodā līdz vienam gadam, bet, ja sievietes baro bērnu ar krūti, visā barošanas laikā.

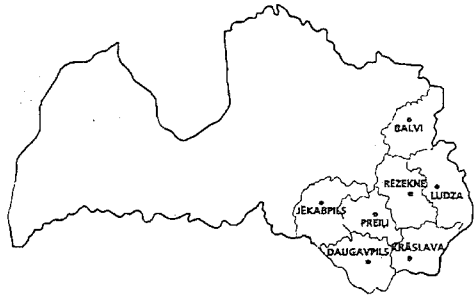
Virsstundu darbs nedrīkst pārsniegt 48 stundas četru nedēļu periodā jeb 200 stundas kalendārā gadā.

Darba devējam jānodrošina, ka diennakts atpūtas ilgums 24 stundu periodā nedrīkst būt īsāks par 12 stundām pēc kārtas.

Kas ir papilddarbs?

Darba devējs var izdomāt darbinieku strādāt arī papilddarbā. Līdz šim darba līgumā šāds jēdziens apzīmēja jebko, kas ienāk prātā darba devējam, ja paralēli līgumam nebija atrunāti darbinieka pienākumi jeb darba apraksts. Stājoties pie jaunā līguma parakstīšanas, kā to paredz jaunais Darba likums, darbiniekam ir jānoskaidro, kas ietilpst viņa darba pienākumos. Vēlāk viņš varēs atteikties pildīt funkcijas, kas nav atrunātas līgumā, piemēram, grīdas mazgāšana kabinetā vai tamlīdzīgi, jo darba devējs varēs tikai precizēt viņa darba pienākumus, nevis likt darīt ko pavisam nesaiderīgu. Samaksu par papildu darbu likums neregulē, vien atzīst, ka darbiniekam tāda pienākas. Saskaņā ar Darba likuma 65.pantā papildus darbs ir tāds darbs, ko darbinieks pie tā paša darba devēja veic līdztekus nolīgtajam pamatdarbam. Darbiniekam par papildu darba veikšanu ir tiesības saņemt atbilstošu piemaksu, taču likums nosaka, ka šādas piemaksas apmēram ir jābūt noteiktam darba līgumā. Tātad, ja darba devējs piedāvā veikt līdztekus pamatdarbam vēl papildus darbu, tad rakstveidā ir jāpapildina jau esošais darba līgums, kurā ir jānorāda, kāds konkrēti papildus darbs darbiniekam ir jāveic un kāda par šo papildus darba veikšanu būs piemaksa. Tas, protams, ir tikai tadā gadījumā, ja darbinieks piekrit veikt šo papildus darbu. Ja darbinieks atsakās, tad attiecīgi neparaksta darba līguma grozījumus, un darba devējs savukārt nedrīkst piespiest darbinieku veikt papildus darbu.

KAIMIŅU RAJONOS



Paaugstina profesionalitāti

Rēzeknes neatliekamās medicīniskās palīdzības stacijas darbinieki pabeiguši padziļinātas kardiopulmonālās reanimācijas kursus. Tie notika Rēzeknē katastrofu medicīnas centra speciālistu vadībā. Kursos gūtās zināšanas dos pārliecību par saviem spēkiem, prasmi rīkoties ekstremālās situācijās. Vienīgās problēmas, ar ko nāksies saskarties, būs aparatūra un «roku daudzums», jo vajag vismaz trīs cilvēkus, lai glābtu cilvēka dzīvību reanimējot.

«Rēzeknes Vēstis»

RĒZEKNES RAJONĀ

Akreditēto muzeju saimē arī «Kolnasāta»

Augustā, kad notika pasaules latgališu saiets, Franča Trasuna muzejs svinēja savas pastāvēšanas 10. gadadienu, bet gada nogalē tika saņemta ziņa, ka Kultūras ministrija sagatavojusi atzinumu par valsts akreditēta muzeja statusu. Tagad Latvijā ir par vienu valsts akreditētu muzeju vairāk.

Ar savu 10 gadu darbību un akreditācijas apliecības saņemšanu «Kolnasāta» ir pierādījusi savu nepieciešamību sabiedrībai. Līdz tam bija jānoiet garš sevis sakāršanas un objektīvas izvērtēšanas

Pieredzes apmaiņas braucieni, tālākizglītības kursi, izveidota zinātniskā padome, krājuma ko-

misija ļāva efektīvāk strādāt. Pozitīvu lādiņu deva arī Sakstagala pašvaldības darbinieku atbalsts un uzmundrinājums.

Rēzeknes nepilsoņi var bez maksas apgūt latviešu valodu

Naturalizācijas pārvaldes Rēzeknes reģionālā nodaļa piedāvā tiem Rēzeknē dzīvojošajiem nepilsoņiem, kuri vēlas iegūt Latvijas pilsonību naturalizācijas kārtībā, mācīties latviešu valodas bezmaksas kursus. Kursu lietderību apliecina iepriekšējā pieredze, jo tie rēzeknieši, kuri valsts valodas prasmi iepriekš apguva līdzīgos kursus, spēja veiksmīgi nokārtot naturalizācijas pārbaudes.

Pētījumi un nepilsoņu aptaujas liecina, ka joprojām lielākā problēma nepilsoņu naturalizācijas procesā ir nepietiekamās latviešu valodas zināšanas, kā arī nespēja apmaksāt maksas kursus.

Gaida politisko gribu un finansējumu

Pagājušajā ceturtdienā Rēzeknes rajona padomē uz tikšanos ar rajona pašvaldību vadītājiem bija ieradies reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrs Ivars Gaters. Sarunu galvenā tēma bija administratīvi teritoriālā reforma un ar to saistītās iespējamās izmaiņas. Viens no galvenajiem jautājumiem, vai valdība ir gatava šo reformu atbalstīt. Ar atbalstu tiek saprasta ceļu infrastruktūras sa-

kārtošana, komunikāciju attīstība, kā arī līdzekļu investīcijām. Ministrs atzina, ka valdībai nepieciešama politiskā griba un jārod finansējums, lai iesāktu reformu varētu turpināt. Gaters informēja, ka mērķdotāciju apjoms jaunizveidotajiem novadiem teritorijas plānojumu izstrādei palicis iepriekšējā gada līmenī. Tikšanās beidzās ar atziņu, ka pamazām valdība un ministri sāki nojaust, ka valstī ir arī pašvaldības un ar tām jāreķinās.

Rēzeknes dziedātājas dodas un mākslas virsotnēm

2002. gads Jāņa Ivanova Rēzeknes mūzikas vidusskolā pagāja,

gatavojoties nozīmīgiem svētkiem – skolas 70 gadu jubilejai. Novembrī skolā izskanēja vairāki plaši koncerti. Patīkamu dāvanu skolai sagatavoja 3. kursa audzēkne Lilija Krivtēja un 2. kursa audzēkne Svetlana Smirnova, kuras pārstāvēja skolu akadēmiskās dziedāšanas konkursā Ventspilī un mājās atgriezās ar godalgām. Starp 30 dalībniekiem Lilija bija otrā, bet Svetlana – trešā.

Meiteņu pedagoģe Sanita Kārkliece pastāstīja: «Kad gatavojāmies konkursam, centos meitenēs vairo gribu uzvarēt, celt pašapziņu, ticību saviem spēkiem. Es jutos lepna par savām audzēknēm, esmu priecīga, ka meitenes tik augstu novērtētas. Tas viņām radīja darbošanās sparu tālākai dzīvei.»

«Rēzeknes Vēstis»

BALVU RAJONĀ

Baznīcas sikspārņim iztraucēts ziemas miegs

Gada nogalē Balvu Romas katoļu baznīcā no ziemas miega bija pamodies sikspārņi. Tas paslēpās aiz altāra, dievkalpojuma laikā lidinājās šurpu turpu. Draudzes prāvests Jānis Bārtulis stāsta, ka sikspārņus viņš reizēm ir dzījis aiz altāra. Sikspārņi ir vienīgie zīdītāji, kuri lido un turklāt viņi to dara tikai naktī, kad dodas pēc barības. Ziemā sikspārņi cieši sakļāvušies guļ un nemēdz lidot, bet, tuvojoties siltākam laikam, vai gadījumos, kad tos kāds

iztraucē, tie var arī izlidot no savas slēptuves.

Iznīcina medicīniskos atkритumus

Balvu slimnīcā šis gads iesācies ar patīkamu vēsti: iegādāta medicīniska atkритumu utilizācijas jeb iznīcināšanas iekārta. Pie tās slimnīca tikusi, gūstot Vides fonda atbalstu izstrādātajam projektam. Medicīnisko atkритumu iznīcināšanas iekārta maksā 45 tūkstošus latu, bet slimnīcai par to nebija jāmaksā. Līdzekļus nācās ieguldīt vienīgi vajadzīgās telpas remontam, bet-turpmāk nāksies maksāt par ķīmiskajiem li-

dzekļiem, ko izmantos iznīcināmo atkритumu dezinfekcijai.

Šādu iekārtu Latvijā ir maz. Atkритumu iznīcināšanas tehnoloģija ir izgudrota Izraēlā, bet firma «Lizoformins», no kā balvenieši iegādājās iekārtu, Latvijā to tirgo trīs gadus. Balvi ir viena no septiņām Latvijas slimnīcām, kurās ir šādas iekārtas. Tikpat mūsdienīgi, kā tagad Balvos, atkритumu iznīcināšana arī dažās Rīgas slimnīcās, Rēzeknē un Liepājā. Balvu slimnīcas direktore Irēna Sprudzāne saka, ka medicīnisko atkритumu iznīcināšana ieņem nopietnu vietu dažādu citu slimnīcas problēmu vidū, un jaunā iekārta ir ieguvums gan medīkiem, gan apkārtējai videi. Balvu slimnīca slēgs līgumus ar tuvējo rajonu slim-

nīcām un ģimenes ārstu praksēm, iznīcinot arī viņu medicīniskos atkритumus.

Kad Balvos vēl nebija atkритumu iznīcināšanas iekārtas, slimnīca tos nodeva firmai. Pirms tam šļircēs, adatas, izlietotais pārsienamais materiāls, gumijas cimdi bija jādezinficē. Atkритumu dezinfekcija prasīja daudz darba, jo visi materiāli, piemēram, apmēram 100 šļircēs, kas ik dienas tiek izmantotas slimnīcā, bija ne tikai jāmazgā, bet arī jāskalo. Tagad tas vairs nebūs jādara, tādēļ iekārta ir arī ekonomiski izdevīga.

Medicīniskie atkритumi pieder pie bīstamajiem atkритumiem, tādēļ ne ampulas, ne šļircēs vai asiņainos pārsienamos materiālus nedrīkst izmest tikpat vienkārši

kā kartupeļu mizas vai tukšās sulas pakas. Jaunajā iekārtā atkритumus ne vien sasmalcina, bet arī dezinficē, tā iznīcinot visus vīrusus un baktērijas, lai tie nenokļūtu apkārtējā vidē. Atkритumu iznīcināšanas ierīce ir pilnībā automatizēta, tās ieslēgšanai jānospiež nevis viena, bet vienlaikus divas pogas. Īpašā displejā redzams, cik minūšu vēl atlicis līdz procesa beigām. Divpadsmit minūšu laikā visus atkритumus sasmalcina un dezinficē. Tie procesa beigās apjomā samazinājušies apmēram desmit reizes, bet svara ziņā kļuvuši smagāki, jo samirkuši ar dezinficējošajiem līdzekļiem.

«Vaduguns»

JĒKABPILS RAJONĀ

Jau seši nelaimes gadījumi darbā

Laikā no 1. līdz 20. janvārim Latvijā darba vietās gājuši bojā trīs darbinieki, bet pieci guvuši smagas traumas. 15. janvārī arī Jēkabpils rajonā a/s «Jēkabpils labība» metinātājs Aleksejs R. (43 gadi), ejot pa uzņēmuma teritoriju, tika piespiests pie vārtiem ar braucoša traktora piekabi, tādējādi darbinieks guva smagas traumas.

Pastnieki klusē vai aiziet no darba

Kūku pasta nodaļā izveidojusies kritiska situācija – vēlēšanos aiziet no darba izteikuši visi četri pastnieki, arī nodaļas priekšniece nesen uzteikusi

darbu, bet viņas vietā pieņemta cita.

Viss sācies ar slodžu maiņu, kad katra pastnieka «apgaita» tikusi pārnormēta. Jaunie normatīvi paredz lielākas slodzes, tādēļ daļai pastnieku pilna slodze vairs nesānāktu, līdz ar to arī pilna alga – ne. Faktiski par to pašu darbu pastnieki saņem mazāk.

Jēkabpils pasta vadība skaidro, ka pārnormēšana notikusi tādēļ, ka «Latvijas pasta» vadība pagājušajā gadā visus pastniekus nodrošinājusi ar velosipēdiem, līdz ar to viņu slodze samazinājusies. Ziemā tos aizliegts izmantot drošības apsvērumu dēļ, bet pavasarī atkal izsniegt. Samaksa par svētku dienām pastniekiem nepienākoties, jo svētkos viņi nestrādā, bet par prēmijām katrai filiālei esot tiesības lemt pēc saviem ieskatiem. Pastnieki apgalvo, ka velosipēdi atņemti pirmo gadu, pamatots, ka citādi nosi-

tīstoties uz slidenajiem ceļiem, bet ar personīgajiem neesot aizliegts braukt. Savukārt Jēkabpils pasta direktors ieteica pastniekiem būt aktīvākiem darbā ar sava iecirkņa cilvēkiem, tad arī slodze būs lielāka. Bijusī Kūku pasta nodaļas priekšniece atceras, ka viņai ieteikuši aiziet no darba, līdzko sākusī aizstāvēt pastnieku intereses. Lielākajā daļā pasta nodaļu ir neapmierinātība, bet pastnieki ir pārbijušies un klusē.

Privātmājās aizsalst ūdens caurules

Daudzās privātmājās Jēkabpili šoziem, pieturoties aukstam laikam, aizsalušas ūdens caurules, kas pievienotas pie centrālā ūdensvada. Kopumā pilsētā konstatēts ap 30-40 šādu gadījumu. To iemesls esot būv-

niecības normu neievērošana. Izbūvējot ūdensvadu privātai mājai, īpašnieki parasti izvēlas lētāko variantu, rakšanas darbus veic paši nevis nolīgst licencētu firmu. Daudzviet caurules ieraktas pārāk sekli, tāpēc tagad aizsalušas. SIA «Jēkabpils ūdens» vadība atzīst, ka tad, kad šīs iestādes speciālisti ierodas veikt pieslēgumu, tranšējās parasti jau ir aizbērtas, neko pārbaudīt vairs nevar, bet cilvēki aizbildinās, ka tā esot viņu dārišana, lai tikai pievieno ūdensapgādi. Šādos gadījumos apliecinājums, ka darbi veikti atbilstoši normatīviem, netiek dots. Savukārt, ja apliecinājums ir saņemts, tad mājas īpašnieks var pieprasīt segt remonta izdevumus, gadījumā, ja caurules aizsalušas. Tomēr arī šādā gadījumā katrā situācija tiek vērtēta atsevišķi.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Gadu sāk ar jaunu autobusu maršrutu



SIA «Ludzas ATU» gadu sāka ar jaunu autobusu maršrutu Zilupe – Rīga. Pārrunas ar Satiksmes ministriju par šī maršruta atklāšanu sāktas jau pirms gada, līdz beidzot pagājušajā gada novembrī tika saņemts aicinājums rakstīt oficiālu pieteikumu.

Pagaidām autobuss kursēs tikai pirmdienās, piektdienās un pēcsvētku dienās, bet turpmākais reisu biežums būs atkarīgs no pieprasījuma. Tomēr jaunatklātajam maršrutam ir arī ierobežojumi, autobusam liegta iebraukšana ne tikai Rēzeknes, bet arī Varakļānu un Pļaviņu autoostās. Savus pasažierus negrib zaudēt ne rēzeknieši, ne madonieši, ne jēkabpīlieši.

«Ludzas Zeme»

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

CEĻU POLICIJA INFORMĒ

Pērn uz rajona ceļiem vairāk avāriju un bojā gājušo

Preiļu rajona policijas pārvaldes ceļu policija izvērtējusi paveikto 2002. gadā. Pērn uz rajona ceļiem reģistrēti 300 ceļu satiksmes negadījumi. Ceļu policijas darbinieki sastādījuši 5736 administratīvo pārkāpumu protokolus. Lielākā daļa no tiem (757) par atļautā braukšanas ātruma pārsniegšanu, par transportlīdzekļu vadīšanu alkoholisko dzērienu iespaidā (233), bez autovadītāja apliecības braukāji 11 vadītāji. 2002. gadā avārijās bojā gājuši 20 cilvēki, traumas guvuši 86 (no tiem 11 gadījumos cietuši bērni). Šie skaitļi liecina, ka salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu avāriju skaits pērn pieaudzis par 12%, bet bojā gājušo skaits pat par 72% lielāks.

Pērn 30 autovadītāji atstājuši

negadījuma vietu un atteikušies no alkohola pārbaudes testa. Gada laikā vadītājiem uzlikta soda nauda 76 862 latu apmērā, iekasēti 35 667 latu.

Ceļu policija gada laikā izskatījusi 87 iesniegumus, no kuriem 10 atziti par nepamatotiem, bet 77 gadījumos iesniegumi apmierināti (par autovadītāja tiesību atņemšanas laika samazināšanu).

Ceļu policijas darbinieki lūdz autovadītājus pievērst uzmanību faktam, ka avārijās, kuru rezultātā cilvēki nav cietuši, bet bojāti transportlīdzekļi un autovadītāji savā starpā vienojušies, var sastādīt saskaņoto paziņojumu par ceļu satiksmes negadījumu un griezties policijā. Pēc tam šie paziņojumi tiek nodoti apdrošināšanas firmām.

CSDD INFORMĀCIJA

Lauku bērniem uzdāvināti atstarotāji

Uzņēmums Tele 2, rūpējoties par gājēju drošību satiksmē, uzdāvinājis Latvijas skolēniem 3500 atstarotājus. Tos saņēma bērni pavisam septiņos Latvijas rajonos, tajā skaitā arī Preiļu rajonā.

Latvijas ģeogrāfisko kaimiņu – somu – veiktie pētījumi liecina, ka Somijā, kur cilvēku atbildības izjūta un attieksme pret ceļu satiksmes noteikumiem ir ievērojami augstāka nekā Latvijā, vidēji 60% gājēju apdzīvotās vietās un 50% neapdzīvotās vietās, atrodoties uz ceļa, izmanto atstarotājus. Latvijā šādi pētījumi nav veikti, tomēr reālā situācija apliecina, ka cilvēki nenovērtē atstarotāju nozīmi.

Speciālisti visā pasaulē uzsver, ka atstarotājs nav ne rotallietas, ne lēts suvenīrs, bet gan priekšmets, kas var palīdzēt izglābt gājēja dzīvību un novērst ceļu satiksmes negadījumu. Atstarotājs gājēja apģērbā ir kā atgādinājums, zīme autovadītājiem, ka viņi satiksmē nav vienīgie dalībnieki. Ja uz gājēja apģērbā ir atstarojošs materiāls, līdz astoņām reizēm sa-

mazinās iespēja, ka šim cilvēkam uzbrauks transportlīdzeklis. Speciālisti izpētījuši, ka visefektīvāk ir piestiprināt atstarotāju pie piedurknēm vai citām kustīgām ķermeņa daļām vai jostas vietas rajonā. Pētījumi liecina, ka autovadītājs gājēju tumšās drēbēs, kam piestiprināts kaut neliels atstarotājs, pamanīs ātrāk nekā cilvēku, kura apģērbs ir balts, bet uz tā nav atstarojoša materiāla.

Rūpes par gājēju drošību uz ceļa un atstarotāju dāvināšana neaizsargātākajiem ceļu satiksmes dalībniekiem – bērniem – ir uzņēmumu goda jautājums, kā arī viens no veidiem, lai apliecinātu sabiedrībai savu sociālo atbildību. Latvijas firmas un uzņēmumi diemžēl reti izmanto šādu iespēju. Ņemot vērā to, ka atstarotāji ir viens no efektīvākajiem veidiem, kā padarīt mazos gājējus uz ielas autovadītājiem jau laikus pamanāmus, CSDD aicina Latvijas uzņēmējus atlicināt līdzekļus atstarotāju iegādei un dāvināšanai Latvijas skolām, lai vairotu bērnu drošību un savu firmu sociālās atbildības līmeni.

Preiļu rajona policijas pārvaldes KP meklē **Sergeju KAPUSTJONOKU**, p.k. 110581-12157, pier. Preiļu raj., Riebiņu pag., «Pivovari», apsūdzībā pēc KL 175.p.3.d.



S.Kapustjonoka pazīmes:

augums 172 cm, normālas ķermeņa uzbūves, mati gaiši brūni (vidēja garuma).

Ipašas pazīmes:

uz kreisās rokas ikšķa tetovējums KCB, uz muguras labajā pusē cirsta brūce.

Lūdzam personas, kurām ir informācija par attēlā redzamo vīrieti, sniegt jebkādu informāciju pa tālr. 5302800; 5302802 vai tuvākajā policijas daļā.

Anonimitāte garantēta.

Varētu atļaut labo pagrieziena arī pie sarkanās gaismas

Rīgas mērs Gundars Bojārs satiksmes uzlabošanai pilsētā ierosinājis iekšlietu ministram Mārim Gulbim veikt izmaiņas likumdošanā, atļaujot automašīnām veikt labo pagrieziena arī pie luksofora sarkanās – aizliedzošās gaismas. Ministrs sacījis, ka viņam šis mēra ierosinājums patīk un tas noteikti ir apspriešanas vērts, jo šāda pieredze ir ne tikai daudzviet Eiropā un ASV, bet arī Lietuvā.

LETA

POLICIJAS ZIŅAS

Skandalē kopīgas alkohola lietošanas laikā

21. janvārī Preiļos kafejnīcā «Zīle» kopīgas alkohola lietošanas laikā izcēlās strīds starp 1960. gadā dzimušo Pēteri un viņa civilsievi, 1966. gadā dzimušo Ainu – abi strīdnieki apsauca viens otru necenzētiem vārdiem, par ko viņiem sastādīts administratīvais protokols.

Tajā pašā dienā saņemts iesniegums no iepriekš minētās Ainas par to, ka Pēteris viņai vairākas reizes iesitis pa seju. Vēl Pēteris nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām, kad tie centās viņu aizturēt. Sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts uz Preiļu rajona tiesu.

Livānos atrod municiju un narkotiskās vielas

21. janvārī, krimināllietas ietvaros, veicot kratīšanu kādā 1972. gadā dzimušā Livānu iedzīvotāja dzīvoklī, tika atrasta municija – 59 patronas, 33 mācību patronas un deviņas medību 16. kalibra patronas, kā arī 127 polietilēna maisiņi ar baltas pulverveida vielas atliekām un vēl viens maisiņš ar augu izcelsmes vielām un šļirci. Ekspertīzes slēdziens apstiprina, ka izņemtās vielas ietilpst narkotisko vielu grupā. Notiek izmeklēšana.

Avārija uz Gailišu ceļa

21. janvārī ceļa Preiļi – Gailīši – Krāce 8. kilometrā 1963. gadā dzimušais Anrijs, Preiļu virzienā vadot automašīnu VW Passat, uzbrauca 1990. gadā dzimušajam Ivanam, kurš automašīnas priekšā šķērsoja ceļa braucamo daļu. Pusaudzis ar traumām nogādāts Preiļu slimnīcā. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Livānos uzdarbojas zagļi

22. janvārī, uzlauzot sānu ieejas durvis, zagļi iekļuvuši Livānu poliklinikā, kur nozagusi elektrisko āmuru, elektrisko rokas zāģi un urbi. Notiek izmeklēšana.

Tajā pašā dienā policijā saņemts iesniegums par to, ka no SIA «Viadukts» (atrodas Livānos) noliktavas, uzlauzot durvis, zagļi paņēmuši motorzāģi, trīs elektriskos urbjus. Kopējais zaudējums tiek rēķināts ap 300 latiem. Arī šajā gadījumā notiek izmeklēšana.

Patvaļīgi cirta kokus

22. janvārī Silajāņu pagasta saimniecībā «Tulpes» policija noskaidroja, ka saimnieks, 1922. gadā dzimušais Maksims izdarījis patvaļīgu augošu koku cirti, kā rezultātā valstij nodarīts zaudējums 5936,58 latu apmērā.

Nozaga ūdens motociklu

Lai gan ezeri ledū, tomēr zagļi gatavojas vasaras sezonai, jo 22. janvārī Jersikas pagastā no SIA «RAIMIS L» darbiniecām, pārzāģējot piekaramo atslēgu un tādā veidā iekļūstot telpā, nozagusi ūdens motociklu «Bobardje». Notiek izmeklēšana.

Konstatēti tirdzniecības noteikumu pārkāpumi

22. janvārī par tirdzniecības noteikumu pārkāpšanu sastādīts pārbaudes akts SIA «Azurg» būra atbildīgajai amatpersonai, 1961. gadā dzimušajai Ludmilai.

22. janvārī par tirdzniecības noteikumu pārkāpšanu 1963. gadā dzimušajai Riebiņu iedzīvotājai Maijai sastādīts administratīvais protokols un nosūtīts izskatīšanai Preiļu rajona tiesā.

Administratīvais protokols par tirdzniecības noteikumu pārkāpšanu 22. janvārī sastādīts arī Rožupes pagasta iedzīvotājai, 1948. gadā dzimušajai Annai un Rudzātu pagasta iedzīvotājam, 1966. gadā dzimušajam Anatolijam.

Nelikumīgi tirgo alkoholu

22. janvārī Riebiņos policija konstatēja, ka 1963. gadā dzimusi Maija nelikumīgi pārdeva vienu 0,7 litru tilpuma pudeli ar atšķaidītu spirtu. Par to viņai tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts uz Preiļu rajona tiesu.

Tajā pašā dienā Saunas pagasta iedzīvotāja, 1969. gadā dzimusi Anita savās mājās pārdeva vienu 0,5 litru pudeli pašgatavota alkohola. Arī viņai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts uz tiesu.

Puslitra pudeli atšķaidīta spirta 22. janvārī nelikumīgi pārdevusi arī Riebiņu iedzīvotāja, 1940. gadā dzimusi Irina. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts izskatīšanai tiesā.

Policija konstatējusi, ka 23. janvārī Pelēču pagasta iedzīvotāja, 1966. gadā dzimusi Natalja un 1955. gadā dzimušais Nikolajs veikuši nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību, par ko sastādīti administratīvā pārkāpuma protokoli, kas nosūtīti uz Preiļu rajona tiesu.

23. janvārī sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols un nosūtīts uz tiesu par Aglonas pagasta iedzīvotāju, 1952. gadā dzimušo Jāni, kurš nelikumīgi tirgoja alkoholiskos dzērienus.

24. janvārī Rožupes pagasta iedzīvotājai, 1944. gadā dzimušajai Bertai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību, kā arī izņemts puslitrs alkohola.

Alkohola reibumā izkrita pa logu

25. janvārī uz slimnīcu Jēkabpīlī tika aizvesta kāda 1959. gadā dzimusi Livānu iedzīvotāja. Alkohola reibumā viņa bija izkritusi pa trešā stāva logu, medīki konstatēja kriminogēna rakstura traumas. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Konstatētas personīgo mantu zādzības

22. janvārī no kāda kabineta aptiekā Livānos 1962. gadā dzimušajai Olītai pazudusi melna soma, kurā bija LR pilsoņa pase un autovadītāja apliecība.

26. janvārī Vārkavas tautas namā deju vakara laikā 1979. gadā dzimušajam Haraldam pazuda virsjaka, kurā atradās naudas maks, automobiļa reģistrācijas apliecība un mobilais telefons. Notiek lietas apstākļu noskaidrošana.

Ar nazi sadūra sievieti

26. janvārī Pelēču pagastā 1941. gadā dzimušais Aleksandrs, būdams alkohola reibumā, strīda laikā ar nazi iedūra kaklā 1947. gadā dzimušajai Tatjanai. Sieviete ar gūtajām traumām nogādāja Preiļu slimnīcā.

Nozaga automašīnu

26. janvārī Aglonas pagastā tika nozagta 1948. gadā dzimušajam Vitoldam piederošā automašīna VW Passat Variant. Automašīna atradās ceļā Aglona – Preiļi nomalē apmēram 100 metrus no Tartakas upes. Policija veic izmeklēšanu.

Huligāni un skandālisti

21. janvārī Livānu iedzīvotājs, 1965. gadā dzimušais Anatolijs alkohola reibumā veica huligāniskas darbības pret 1963. gadā dzimušo Nadeždu un nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts 1959. gadā dzimušajam Riebiņu pagasta iedzīvotājam Jānim, kurš 23. janvārī veicis huligāniskas darbības.

24. janvārī divi livānieši, 1980. gadā dzimušais Igors un 1981. gadā dzimušais Tarass, alkohola reibumā salauza 1968. gadā dzimušajai Ritai piederošā dzīvokļa durvis. Puišiem sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

24. janvārī Siļukalna pagasta iedzīvotājs, 1962. gadā dzimušais Juris sarīkoja ģimenes skandālu. Par to viņam sastādīts administratīvais protokols.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

INFORMĀCIJA, KONKURSS

Jaunā, straujā paaudze

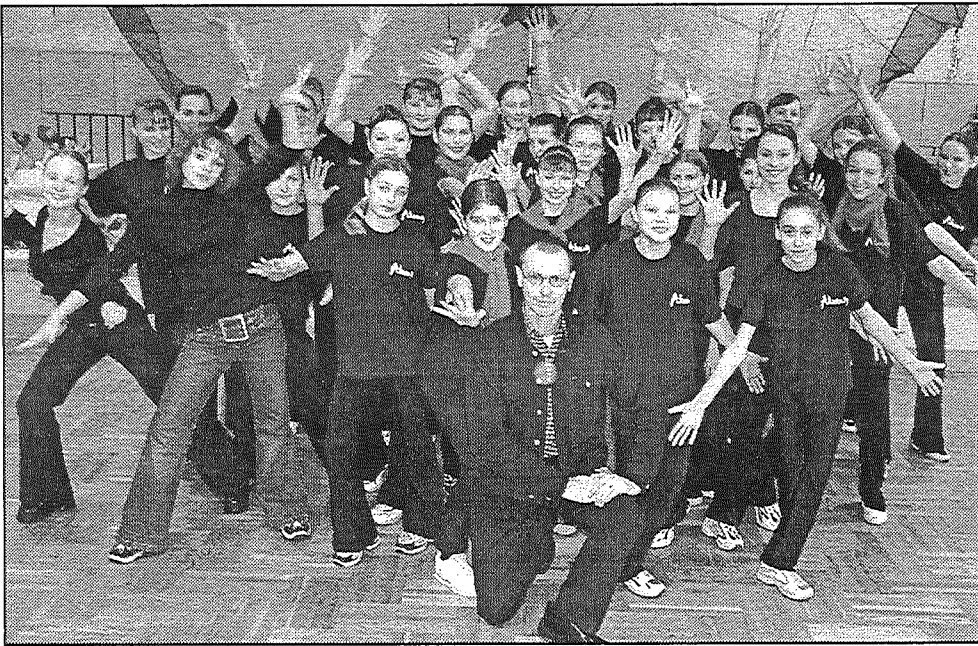
Festivālā «Jaunā, straujā paaudze – NRG 2003» par uzvarētājiem vecuma grupā līdz 11 gadiem kļuva rajona bērnu un jauniešu centra ritma deju grupa «Elize» (vadītāja Ilze Broka), kura šajā grupā bija vienīgā dalībniece. Savukārt arī vecumā no 12 līdz 16 gadiem astoņu deju grupu konkurencē diplomus ieguva otra «Elize» (Ilze Broka), Preiļu novada kultūras centra džeza deju studiju «Akcents» (Guntis Skrimblis), bet atzinības saņēma Sutru pamatskolas deju grupa «Ekstāze» (Anita Beļusova) un Preiļu 2. vidusskolas deju grupa «Vdohnovenije» (Rimma Gavrilova). Festivālā piedalījās arī breika deju grupa «Grew 2» no Preiļu 2. vidusskolas Igora Soboleva vadībā. Visas minētās deju grupas ieguvas tiesības rajonu pārstāvēt novada skatē, kas paredzēta 16. martā un notiks Daugavpilī.

Festivāls «Jaunā, straujā paaudze», ko rajona posmā organizēja rajona bērnu un jauniešu centrs, šogad notika jau ceturto gadu pēc kārtas. Ikreiz tam raksturīga deju grupu un skatītāju pārpildīta zāle. Šogad festivālā piedalījās astoņi deju grupiņi, bet viņu priekšnesumam ar aizrautību sekoja gan vecāki, gan arī skolēni. Kā informēja festivāla koordinatore, rajona bērnu un jauniešu centra metodiķe Anita Kolosova, sarīkojumu zāle Preiļos, Kārsavas ielā šī pasākuma norisei ir par šauru, taču kultūras namu rīkotāji nevar izvēlēties tā specifiskas dēļ. Proti, breakdance izpildītājiem ir nepieciešams, lai grīdas segums būtu ļoti kvalitatīvs. Kultūras nama skatuves segums breikotāju specifiskajām figurām – griešanās ap ķermeņa vertikālo asi pozā uz galvas – viņus neapmierina.

Festivāla nolikums paredz, ka tajā tiek izpildītas mūsdienu skatuviskās dejas, pop – hip hop, breakdance, ko vērtē atsevišķi, kā arī citi mūsdienu deju žanri. Šajā festivālā grupas pārsvarā uzstājās ar mūsdienu skatuviskajām dejām.

Festivālā piešķirtas balvas arī atsevišķās nominācijās. Par labāko horeogrāfiju balvu saņēma džeza deju studiju «Akcents», par interesantākajiem tērpiem – Rudzātu speciālās internātskolas deju grupa (skolotājs Ēvalds Kārkliņš), par novitāti dejā – vecākās grupas «Elize», bet par atraktivitāti – breika deju grupiņi.

L.Rancāne



● Džeza deju studijai «Akcents» festivālā «Jaunā, straujā paaudze» bija veiksmīga debija. Dejojā Gunta Skrimbļa vadībā pārstāvēs rajonu reģiona skatē.



● Arī šoreiz Preiļu 2. vidusskolas deju grupa «Vdohnovenije» bija starp labākajiem, par ko prieks grupas skolotājai Rimmai Gavrilovai.

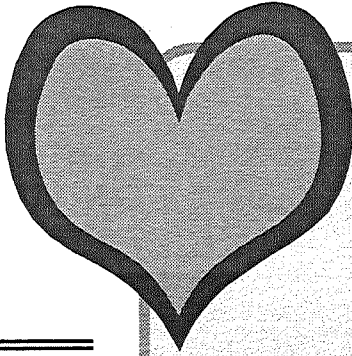


● Breikeris Aivars Trops sajūsmu par savu virtuzozo sniegumu izpelnījās jau mēģinājuma laikā.



● Apsveikumu festivāla dalībniekiem bija sagatavojuši arī Preiļu pirmsskolas iestādes «Pasaciņa» dejojāji.

Foto: M.Rukosujevs



Lasītāju vēstule konkurss!

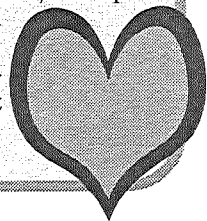
Katrai un katram ir savs iemīlēšanās vai satikšanās stāstiņš, varbūt atmiņas par skaisto kāzu dienu.

Aicinām lasītājus par to uzrakstīt «Novadniekam». Gaidīsim jaukus un interesantus stāstus un fotogrāfijas, par to, kur un kādos apstākļos notika jūsu liktenīgā tikšanās, kā ieraudzījāt savu dzīvesdraugu un mijāt gredzenus. Varbūt esat «vaininieks» kāda cita pāra pirmajai tikšanās reizei. Rakstiet! Interesantākās un jaukākās vēstules publicēsim.

Jūsu vēstules redakcijā gaidīsim līdz 11. februārim (pasta zīmogs). Rakstiet: «Novadniekam», Brīvības ielā 14, Preiļos, LV – 5301. Varat sūtīt vēstules un foto arī pa e-pastu: novadnieks@apollo.lv

Veiksmīgāko darbu autorus ar mīlo otro pusīti aicināsim uz redakciju sarunai pie kafijas tases.

Interesantākās vēstules autoru gaida balva – 2 biļetes uz izrādi Nacionālajā operā.



Skolēni ciemojās Saeimā un Foto muzejā

Rajona bērnu un jauniešu centrs organizēja rajona skolu pašpārvalžu līderu izbraukuma semināru uz Sacimu. Uz Rīgu devās 30 skolēni centra direktora vietnieces Ilgas Peisenieces vadībā. Pašpārvalžu līderiem bija iespēja iepazīties ar Saeimas darbu telpām, uzzināt tās darba kārtību, uzdot jautājumus par valsts likumdevēju darbu. Arī Saeimas darbinieks, kas skolēnu grupu pavadīja, pārbaudīja viņu kompetenci par valsts augstākās varas darbības principiem un atzina, ka Preiļu rajona skolēni ir zinoši un orientējas valsts pārvaldes lietās. Ceļotāji apmeklēja arī vairākas izstādes Rīgas muzejos, kā arī, protams, bez apstāšanās neaizbrauca garām «Lido».

Uz Rīgu bija devusies arī projekta «Fotomirklis Latgales pusē» dalībnieki kopā ar bērnu un jauniešu centra metodiķi Ingūnu Patmalnieci, un arī fotomākslinieku Igoru Pliču. Projektu atbalsta Sorosa fonds – Latvija un Eiropas kultūras fonds, un tas ir paredzēts fotomākslas popularizēšanai. Centrā darbojas grupa bērnu, kas projekta ietvaros apgūst fotografēšanas māku.

Projekta dalībnieki Rīgā tikās ar slavenu fotomākslinieku Pēteri Korsaku. Šī tikšanās bija organizēta kā pulciņa mācību nodarbība. Skolēni apmeklēja arī Foto muzeju, kā arī vairākas galerijas, kas ir saistītas ar fotomākslu.

Labākie latgaliēšu tautas dziesmu izpildītāji

Aglonas bazilikas kora skolas audzēkņi guvuši panākumus diriģenta un komponista, ilggadējā Daugavpils mūzikas vidusskolas direktora, dziesmu svētku virsdiriģenta Staņislava Broka piemiņas otrajā konkursā. Bazilikas kora skolas dziedātāji piedalījās A kategorijā, tas ir, solistu grupā. Jaunākajā dziedātāju grupā starp meitenēm pirmo vietu ieguva Agnese Kroiče, bet zēnu konkurencē otro vietu izcīnīja Margers Kroiče. Vecākajā grupā pirmā vieta piešķirta Mārtiņam Valainim, bet no meitenēm – Līgai Džeriņai.

Konkursā piedalījās vairāku Latgales novada mūzikas skolu pārstāvji. Obligātā prasība bija divu latgaliēšu tautas dziesmu izpildīšana.

Tikšanās sociālo darbinieku klubīnā

Preiļu Nevalstisko organizāciju centrā notika sociālo darbinieku klubīna «Avots» dalībnieku tikšanās ar Preiļu novada domes sociālā dienesta vadītāju Diānu Vucāni. Viņa iepazīstināja ar jaunumiem likumdošanā attiecībā uz sociālās palīdzības sniegšanu. Savukārt klubīna «Avots» locekļi izteica apņemšanos piedalīties novada sociālā dienesta dienas aprūpes centra izveidē.

Sociālo darbinieku klubīna «Avots» tikšanās turpmāk notiks katra mēneša pirmajā otrdienā.

L.Rancāne

Kā vērtējat ASV nodomu uzsākt karu pret Irāku?

Kazimirs Gāga,
dzīvo Preiļu novada
Aizkalnē:

– Viņiem vajadzētu vienoties mierīgā ceļā, nesākot karadarbību, jo gan vienā, gan otrā pusē ies bojā cilvēki. Latvija devusi atļauju gaisa telpas izmantošanai, ja ASV rastos tāda vajadzība. Tas bija mūsu pienākums kā NATO kandidātvalstij. Taču Latvijas nostāja – piedalīties karadarbībā vai ne – vēl nav skaidra, tomēr, pēc manām domām, mums nekādā gadījumā nevajadzētu iesaistīties šajā konfliktā.



Jevgēnija Iljina,
dzīvo Preiļu novadā:

– Nē, karadarbību Irākā es neatbalstu. Mierīgajiem iedzīvotājiem tā nav vajadzīga. Karā, ja tāds sāksies, tiks ierautas daudz vairāk valstis nekā varētu domāt. Baidos, ka arī mūsu vīri var nokļūt kareivju rindās. Negribētos, lai ciestu mani bērni un mazbērni, tādēļ attieksme pret karu ir negatīva.



Vitolds Kursītis,
dzīvo Preiļu novada
Aizkalnē:

– Es baidos no Irākas, viņu darbība ir neprognozējama. Kur teikts, ka 11. septembra terora akti neatkārtojas. Ja šis karš pārāugs globālā konfliktā, kurā iesaistītas arī citas lielvalstis, tad jau būs par vēlu runāt. Iemesls, kāpēc Amerika pastāv uz kara sākšanu, varētu būt vēlēšanās saglabāt savu varenību finansu pasaulē, kā arī naftas tirgū. Latvijai konflikta gadījumā neizdosies palikt neitrālai. Mēs esam tikai «kniepadata» pasaules kartē. Šajā konfliktā cietīs visas valstis uz zemeslodes. Dod, Dievs, kaut viņiem izdotos vienoties mierīgā ceļā.



Vita Balode,
dzīvo Stabulnieku
pagastā:

– Mana nostāja ir negatīva. Konflikta vajag risināt sarunu ceļā, jo karš var izvērsties traģiski visai pasaulei. Latvijai drošāk būtu palikt malīnā, jo mēs neesam tik spēcīgi, lai iesaistītos karā. Arī Latvijas gaisa telpas atvēlēšana ASV lidmašīnu pārlidojumiem, manuprāt, nebija vajadzīga. Bail no terora aktiem, arī mēs neesam pasargāti.



Zoja Stepanova,
dzīvo Preiļos:

– Mana attieksme ir klaji negatīva. Kāpēc vajadzēja atļaut izmantot Latvijas gaisa telpu? Man ļoti negribētos, lai uz karadarbības vietām tiktu sūtīti mūsu cilvēki, piemēram, ārsti. Negribu karu. Domāju, ka kara gaitu prognozēt nav iespējams. ASV pretinieki tomēr ir musulmaņu valstis, kas vienā brīdī var apvienoties, neskatoties uz to, ka daļa šo valstu pauž atbalstu Amerikai.



G.Kraukle
Foto M.Rukosujevs

SLUDINĀJUMI, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Pardod

govu, teli 7 mēn. Tālr. 6038402;
māju, zemi, mežu Upmalas pagastā. Tālr. 5236323 vakaros, 9431210;
māju Preiļu novadā., var nojaukšanai, zeme 1 ha. Tālr. 35332;
Ford-Transit 1982. g., benzīns. Tālr. 42189 (9.00-16.00);
Ford-Sierra 2,3D, 86., Ls 300. Tālr. 9454408.

Pērk

DT-75 jaunas vai mazlietotas ķēdes, T-25 aizmugurējās riepas. Tālr. 5334533.

Dažādi

Vakara vadīšana, laba dzīvā mūzika visos svētkos. Tālr. 9124942.

Vārkavas novada dome izsludina konkursu uz Vārkavas novada kultūras centra vadītāja vietu.

Prasības pretendentiem:

- ✓ augstākā izglītība specialitātē,
- ✓ novada kultūras programmas attīstības plāns 2003.-2008. g.,
- ✓ praktiskā pieredze pasākumu organizēšanā un vadīšanā,
- ✓ pieredze projektu izstrādāšanā un vadīšanā,
- ✓ augsta saskarsmes kultūra darbā ar cilvēkiem.

Pieteikuma vēstuli un CV iesniegt līdz 10. februārim Vārkavas novada domē. Tālr. 5350391.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.

Samaksa tūlītēja.

Tālr. 42807, 44179, 9161121.

Iepērk zirgus, kazas, aitas, cūkas, liellopus dzīvsvārā un kautsvārā. Formē subsidijas. Apmaksa uz vietas. Tālr. 5323887, 5355798, 5355639, 6461550, 9183601.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā. Samaksa tūlītēja (pie svēršanas). Formē subsidijas. Tālr. 6468887, 53-48524, 53-48531.

Tautas dziednieks Mārtiņš Rode pieņems 2. februārī (turpmāk ik pēc divām nedēļām) Preiļos, Raiņa bulv. 24 (viesnīcā) no plkst. 9.00. Tālr. 9236975.

Aicina darbā reklāmas daļas vadītāju

Darba pienākumi:

- Jaunu klientu piesaistīšana, sadarbība ar esošajiem klientiem.
- Reklāmas un sludinājumu pārdošana, klientu apkalpošana.
- Sasniegt uzņēmuma noteiktos reklāmas pārdošanas mērķus.
- Izstrādāt reklāmas procedūras, kampaņas un ilgtermiņa stratēģiju.
- Reklāmas tiešās pārdošanas aktivitāšu plānošana un realizēšana.

Prasības kandidātiem:

- Atbilstoša augstākā izglītība (var būt pēdējo kursu students).
- Pieredze darbā ar reklāmas klientiem.
- Veiksmīgas reklāmas pārdošanas pieredze.
- Māka komunicēties, pārliecināt un izskaidrot.
- Ļoti labas latviešu, krievu valodas zināšanas.
- Pieredze darbā ar Internet, MS Office.
- Spēja ātri pieņemt atbildīgus lēmumus.
- Pozitīva attieksme pret darbu un kolēģiem.

Mēs piedāvājam:

- radošu darba vidi;
- atbilstošus darba apstākļus un jaukus kolēģus;
- konkurētspējīgu atalgojumu;
- profesionālo apmācību un izaugsmes iespējas.

Jūsu pieteikuma vēstules un CV līdz 28.02.2003. sūtiet: «Novadnieks», Brīvības ielā 14, Preiļi, LV 5301. Fakss 5307057, tālrunis 5307056 e-pasts: novadnieks@apollo.lv

DFID

Department for International Development

Latvijas Audzģimeņu biedrība ar Anglijas vēstniecības atbalstu organizē semināru aizbildņiem un citiem interesentiem «Aizbildņa tiesības un pienākumi LR likumdošanā»

Seminārā piedalās:

Latvijas Universitātes lektore psiholoģe I.Āre — sniegs ieskatu bērnu un pusaudžu audzināšanas problēmās.
Labklājības ministrijas lektore audita departamenta direktora vietniece L.Rieksta-Riekstiņa — iepazīstinās ar juridiskajiem jautājumiem.
Seminārs notiks 1. februārī plkst. 11.00 Preiļu novada kultūras namā, Raiņa bulvārī 28, Preiļos
Semināra dalībniekiem bezmaksas kafijas galds. Tālrunis informācijai 9143460.

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Rajona izglītības nodaļa

- ◆ 30. janvārī pulksten 9.30 rajona olimpiāde biznesa ekonomiskajos pamatos 10. – 12. klasēm Preiļu 2. vidusskolā.
- ◆ 31. janvārī pulksten 9.30 rajona olimpiāde fizikā 9. – 12. klasēm Preiļu 1. pamatskolā. Rajona olimpiāde vācu valodā 8. klasēm Preiļu 2. vidusskolā. Atklātais rajona pasākums «Kāzas Latgalē» — senlatviskās tradīcijas atsaucot — Preiļu 2. vidusskolā.
- ◆ 1. februārī rajona olimpiāde matemātikā 5. – 8. klasēm Preiļu Valsts ģimnāzijā.

Rajona bērnu un jauniešu centrs

- ◆ 31. janvārī pulksten 10.00 skatuves

runas konkurss «Zvirbulis».

- ◆ 1. februārī džeza un ritma deju seminārs – praktiskums «Modernās un džeza dejas». Kursi «Improvizācijas spēles».

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos

- ◆ 29. janvārī pulksten 20.00 jauniešu komēdija «Vens Vailders: kompānijas dvēsele».
- ◆ 31. janvārī pulksten 17.00 un 20.00 pasaka «Harijs Poters un noslēpumu kambaris».
- ◆ 2. februārī pulksten 17.00 un 20.00, 3. un 4. februārī pulksten 18.00, 5. un 6. februārī pulksten 20.00 pasaka «Harijs Poters un noslēpumu kambaris».

Stabulnieku kultūras nams

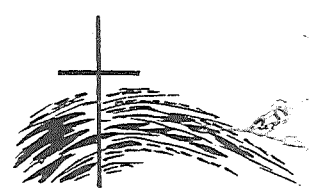
- ◆ 31. janvārī pulksten 19.00 rajona sieviešu apvienības balle.
- ◆ 1. februārī pulksten 18.00 deju kopas «Dancari» koncerts. Ieeja brīva. Pulksten 22.00 balle kopā ar grupu «Velvs».

Saunas tautas nams

- ◆ 1. februārī pulksten 22.00 disko-balle, spēlē Lauris.

Aglonas kultūras nams

- ◆ 31. janvārī pulksten 22.00 diskotēka – karaoke ar Normundu.



Klusi, klusi, lēni, lēni
Liekam soļus smiltainē;
Māmiņa uz saldu dusu
Aiziet gaitā pēdējā.
Šajā sājū un šķiršanās brīdī
lai mūsu dziļa un patiesa līdzjūtība
Dzidrai Preisei, māmuļu
smiltajā izvadot.
Bijušie darbabiedri

Un tā mēs aizejam –
Tā pēkšņi un pavisam.
(Z.Purvs)

Skumju brīdī esam kopā ar
Valentīnu Karpušenko,
BRĀLĪ smiltajā pavadot.
Preiļu Valsts ģimnāzijas
metodisko apvienību vadītāji

Izsakām dziļu līdzjūtību
Valentīnai Karpušenko sakarā
ar BRĀLA nāvi.
Latkovski, Leonoviči, Volkovi

Sniega pārslas nokrīt klusi,
Māmulīte aizmugusi.
Baltā smilšu palagā
Savu dzīvi satinusi.
Skumju brīdī esam kopā ar
Vladislavu Matisāni, no MĀTES
atvadoties.
Sīļukalna pamatskolas
skolotāji